

НЕЗАЛЕЖНИЙ МЕХАНІЗМ ЗВІТУВАННЯ:

УКРАЇНА ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ 2015-2016

Підготував Дмитро Котляр,
незалежний дослідник
Підсумковий звіт
First End-of-Term Report

Open
Government
Partnership

INDEPENDENT
REPORTING MECHANISM

INDEPENDENT REPORTING MECHANISM (IRM): UKRAINE END-OF-TERM REPORT 2015-2016

The Government of Ukraine has implemented fully or substantially most of its commitments under the 2014-2016 national action plan. Eight commitments had a major or outstanding impact on opening government, including measures to open communist-regime archives, disclose the assets and income of public officials online, and create e-petitions and new open data legislation. Moving forward, the government should focus on key open government commitments that are clearly relevant to OGP values, and can have a transformative impact.

The Open Government Partnership (OGP) is a voluntary international initiative that aims to secure commitments from governments to their citizenry to promote transparency, empower citizens, fight corruption, and harness new technologies to strengthen governance. The Independent Reporting Mechanism (IRM) carries out a review of the activities of each OGP-participating country. This report summarizes the results of the period September 2015 to November 2016.

The Government Secretariat is the lead institution in Ukraine responsible for the development and implementation of the OGP national action plan. The secretariat is headed by the Minister of Government. The OGP Coordination Council, established in June 2012, is the main coordination mechanism at the national level. The council includes 39 members, 11 of whom are independent experts or officials from various public agencies and civil society. In June 2015, the Coordination Council established six working groups to allow a more dynamic management of the OGP process.

In January 2016, the government published a schedule for developing a new action plan and launched relevant public consultations. After extensive consultations, and with some delay, the government adopted the new action plan on 30 November 2016. The third plan covers the period 2016-2018, and includes 17 commitments in various areas.

This report was prepared by Dmytro Kotlyar, an independent researcher.

TABLE I: AT A GLANCE

NUMBER OF COMMITMENTS: 26

NUMBER OF MILESTONES: 26

LEVEL OF COMPLETION

	MIDTERM	END-OF-TERM
COMPLETED:	7	12
SUBSTANTIAL:	10	9
LIMITED:	7	4
NOT STARTED:	2	1

NUMBER OF COMMITMENTS WITH:

CLEAR RELEVANCE TO OGP VALUES:	21	21
TRANSFORMATIVE POTENTIAL IMPACT:	7	7
SUBSTANTIAL OR COMPLETE IMPLEMENTATION:	17	21
ALL THREE (⊕):	3	4

DID IT OPEN GOVERNMENT?

MAJOR:	3	3
OUTSTANDING:	5	5

MOVING FORWARD

NUMBER OF COMMITMENTS CARRIED OVER TO NEXT ACTION PLAN:	8
---	---

Table 2: Overview: Assessment of Progress by Commitment

COMMITMENT OVERVIEW	SPECIFICITY				OGP VALUE RELEVANCE (as written)				POTENTIAL IMPACT				COMPLETION		MIDTERM		DID IT OPEN GOVERNMENT?				
	None	Low	Medium	High	Access to Information	Civic participation	Public Accountability	Technology & Innovation for Transparency & Accountability	None	Minor	Moderate	Transformative	Not started	Limited	END-OF-TERM		Worsened	Did not change	Marginal	Major	Outstanding
															Substantial	Completed					
THEME I: CREATE ENABLING ENVIRONMENT FOR CIVIL SOCIETY ENGAGEMENT IN PUBLIC POLICIES																					
1. Improve government rules on CSO involvement				X	X	X				X					X						
4. Public participation law				X	X	X				X			X					X			X
2. Financing of charities				X	X					X		X						X			
3. Not-for-profit status for CSOs			X		X	X				X		X								X	
THEME II: ENSURE ACCESS TO PUBLIC INFORMATION																					
5.1 Establish rules on processing official information				X	X				X						X						X
5.2 Access to urban planning documents				X	X		X			X			X					X			
5.3 Access to communist-era archives				X	X					X					X						X
7. Supervisory mechanism for the right to information				X	X		X			X					X			X			
8. Compliance with EITI			X		X	X	X			X					X			X			X

COMMITMENT OVERVIEW	SPECIFICITY				OGP VALUE RELEVANCE (as written)				POTENTIAL IMPACT				COMPLETION		MIDTERM		DID IT OPEN GOVERNMENT?				
	None	Low	Medium	High	Access to Information	Civic participation	Public Accountability	Technology & Innovation for Transparency & Accountability	None	Minor	Moderate	Transformative	Not started	Limited	END-OF-TERM		Worsened	Did not change	Marginal	Major	Outstanding
															Substantial	Completed					

THEME III: PREVENT AND COMBAT CORRUPTION

9. Monitoring of infrastructure projects			X		X	X					X			X				X			
10. Adopt regional anti-corruption programmes		X			X	X				X				X				X			
11. Corruption risk assessment methodology				X	X	X				X					X			X			
12. Asset disclosure on a single web portal				X	X		X	X				X		X							X

THEME IV: ADMINISTRATIVE AND SOCIAL SERVICE PROVISION

13. Law on administrative procedure				X	X		X					X		X				X			
14. Draft law on streamlining payment of administrative fees				X	Unclear					X				X				X			
16. Draft law on decentralisation of administrative services				X	Unclear							X			X			X			
15. Administrative services portal				X	X			X		X						X			X		
17. Draft law on social services				X	Unclear							X			X			X			

COMMITMENT OVERVIEW	SPECIFICITY				OGP VALUE RELEVANCE (as written)				POTENTIAL IMPACT				COMPLETION		MIDTERM		DID IT OPEN GOVERNMENT?				
	None	Low	Medium	High	Access to Information	Civic participation	Public Accountability	Technology & Innovation for Transparency & Accountability	None	Minor	Moderate	Transformative	Not started	Limited	END-OF-TERM		Worsened	Did not change	Marginal	Major	Outstanding
															Substantial	Completed					
THEME V: E-GOVERNANCE TECHNOLOGIES TO DEVELOP E-DEMOCRACY																					
18. E-government laws				X	X		X		X						X						X
19. Electronic readiness assessment		X			Unclear				X						X			X			
⚙️ 6: Draft law on open data				X	X		X				X					X					X
20. Government regulations on open data		X			X		X			X					X						X
21. Electronic democracy development roadmap		X			X	X	X			X					X			X			
23. E-petitions				X	X	X	X		X				X			X			X		
22. Open budget initiatives				X	X		X	X		X						X				X	
24. E-governance training for local government			X		Unclear				X							X		X			

НЕЗАЛЕЖНИЙ МЕХАНІЗМ ЗВІТУВАННЯ: УКРАЇНА 2015-2016 ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ

Уряд України виконав повністю або значною мірою більшість своїх зобов'язань згідно з національним планом дій на 2014-2016 роки. Вісім зобов'язань мали великий або визначний вплив на відкриття уряду, у тому числі це стосується заходів з відкриття архівів комуністичного режиму, онлайн розкриття активів і доходів публічних службовців, запровадження електронних петицій та ухвалення нового законодавства щодо відкритих даних. Рухаючись далі, уряду слід зосередитися на ключових зобов'язаннях у сфері відкритого уряду, які мають чітке відношення до цінностей ПВУ і можуть мати трансформуючий вплив.

Партнерство “Відкритий Уряд” (ПВУ) є добровільною міжнародною ініціативою, що спрямована на взяття урядами зобов'язань перед своїм громадянами з метою просування прозорості, розширення прав громадян, боротьби проти корупції та використання нових технологій для зміцнення урядування. Механізм незалежного звітування (МНЗ) проводить оцінку діяльності кожної країни-учасниці ПВУ. Цей звіт підсумовує результати за період з вересня 2015 року до листопада 2016 року.

Секретаріат Кабінету Міністрів є головною інституцією, що відповідає за розроблення та виконання національного плану дій ПВУ в Україні. Секретаріат очолює міністр Кабінету Міністрів. Координаційна рада з реалізації в Україні ініціативи ПВУ, яка була створена в 2012 році, є головним координаційним механізмом на національному рівні. Ця рада включає 39 членів, у тому числі 11 посадових осіб з різних органів влади, а також представників громадянського суспільства та експертів. У червні 2015 року Координаційна рада створила шість робочих груп, що дозволило запровадити динамічніше управління процесом ПВУ.

У січні 2016 року Уряд оприлюднив графік заходів із розроблення нового плану дій та розпочав відповідні публічні консультації. Після широких консультацій, і з деякою затримкою, Уряд ухвалив новий план дій 30 листопада 2016 року. Третій національний план дій охоплює період 2016-2018 років і включає 17 зобов'язань у різних сферах.

Цей звіт було підготовлено Дмитром Котляром, незалежним дослідником.

ТАБЛИЦЯ 1: ОГЛЯД

КІЛЬКІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ: 26

КІЛЬКІСТЬ ЕТАПІВ: 26

СТУПІНЬ ВИКОНАННЯ

	ПРО-МІЖНИЙ	ПІДСУМКОВИЙ
ПОВНЕ:	7	12
ЗНАЧНЕ:	10	9
ОБМЕЖЕНЕ:	7	4
НЕ РОЗПОЧАТО:	2	1

КІЛЬКІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЯКІ:

МАЮТЬ ЧІТКИЙ ЗВ'ЯЗОК З ЦІННОСТЯМИ ПВУ:

21 21

МАЮТЬ ПОТЕНЦІЙНИЙ ТРАНСФОРМУЮЧИЙ ВПЛИВ:

7 7

ВИКОНАНІ ЗНАЧНОЮ МІРОЮ АБО ПОВНІСТЮ:

17 21

УСІ ТРИ ОЗНАКИ

РАЗОМ (☺):

3 4

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

ЗНАЧНОЮ МІРОЮ:

3 3

ВИЗНАЧНОЮ МІРОЮ:

5 5

РУХАЮЧИСЬ ДАЛІ

КІЛЬКІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЯКІ БУЛО ПЕРЕНЕСЕНО ДО НОВОГО ПЛАНУ ДІЙ:

8

КОНСУЛЬТАЦІЇ З ГРОМАДЯНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ДІЙ

Країни-учасниці ПВУ забезпечують процес консультацій під час розроблення та реалізації своїх планів дій в рамках ПВУ. Основний консультаційний процес в Україні був організований на базі платформи національної Координаційної ради ініціативи ПВУ. Більшість членів Координаційної ради складають представники недержавних організацій. Уряд, спільно з донорами та НДО, організував низку національних та регіональних обговорень під час розроблення плану дій та в ході підготовки звітів самооцінки. Загалом, процес був інклюзивний та забезпечував належну участь, а уряд реагував на отримані зауваження шляхом внесення змін до проекту плану дій та звітів самооцінки. Також були оприлюднені резюме публічних консультацій. Проте, в ході реалізації плану дій, засідання Координаційної ради ініціативи ПВУ проводилися не періодично, без наперед визначеного графіку чи регулярності. Звіт МНЗ рекомендував створити групу управління для організації роботи в період між засіданнями Координаційної ради та робочі групи для окремих зобов'язань. Крім того, МНЗ рекомендував призначити співголів з числа представників громадянського суспільства до такої керівної груп і до робочих груп, а також залучити представників бізнес сектора до багатостороннього процесу.

Таблиця 2: Процес консультацій стосовно плану дій

ЕТАП ПЛАНУ ДІЙ	ВИМОГИ ЩОДО ПРОЦЕСУ ПВУ (РОЗДІЛ КЕРІВНИХ СТАТЕЙ ІНІЦІАТИВИ ПВУ)	ЧИ ВИКОНАВ УРЯД ЦЮ ВИМОГУ?
У ході реалізації	Чи було створено регулярну платформу для проведення консультацій в ході реалізації плану дій?	Так
	Консультації: Відкриті чи лише за запрошенням?	Лише за запрошенням
	Консультації за шкалою IAP2 ¹	“Співпраця”

ПРОГРЕС У ВИКОНАННІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Усі індикатори та методологію, що використовуються у дослідженнях МНЗ, можна знайти в Посібнику процедур МНЗ, який доступний за посиланням <http://www.opengovpartnership.org/about/about-irm>. Один метод потребує детальнішого пояснення, оскільки він становить особливий інтерес для читачів і є корисним у заохоченні змагання за перебування серед лідерів країн-учасниць ПВУ – «зіркові зобов'язання» (★). Зіркові зобов'язання вважаються зразковими зобов'язаннями ПВУ. Для того, щоб отримати зірку, зобов'язання повинно відповідати кільком критеріям:

1. Воно повинно бути достатньо конкретним, щоб можна було зробити висновок щодо його потенційного впливу. Зіркові зобов'язання матимуть “середню” або “високу” конкретність.
2. Формулювання зобов'язання повинно чітко вказувати на його доречність для відкриття уряду. Конкретніше, воно повинно стосуватися принаймні однієї з цінностей ПВУ: Доступ до інформації, Громадська участь або Підзвітність влади.
3. Зобов'язання матиме “трансформуючий” потенційний вплив, якщо його буде повністю реалізовано.
4. Нарешті, повинен мати місце значний прогрес в реалізації зобов'язання під час виконання плану дій, тобто зобов'язання повинно отримати оцінку “значного” або “повного” виконання.

На підставі цих критеріїв, у проміжному звіті було визнано, що план дій України містив три зіркові зобов'язання. Наприкінці періоду реалізації плану дій, урахувавши зміни в рівні виконання, план дій України містив чотири зіркові зобов'язання.

Зобов'язання, які оцінювалися як зіркові у проміжному звіті, можуть втратити свій зірковий статус, якщо наприкінці циклу реалізації плану дій їхній рівень виконання не досягає значного або повного виконання, що означатиме, що вони мають загалом обмежений статус виконання в кінці періоду згідно з формулюванням зобов'язання.

Нарешті, схеми у цьому розділі становлять лише частину масиву даних, які МНЗ збирає в процесі оцінювання досягнутого прогресу. Для перегляду всіх даних для України, див. OGP Explorer за посиланням www.opengovpartnership.org/explorer:

ЩОДО “ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?”

Часто зобов'язання ПВУ нечітко сформульовані або не стосуються явно відкриття уряду, але насправді вони призводять до значних політичних реформ. Інші зобов'язання із значним прогресом у виконанні можуть видаватися доречними та амбітними, але вони не відкривають уряд. Намагаючись охопити цю нюанси і, що ще важливіше, реальні зміни в державній практиці, МНЗ запровадив нову змінну “чи відкрило це уряд” у підсумкових звітах. Ця змінна намагається піти далі за вимірювання продуктів та результатів і подивитися на те, яким чином змінилася урядова практика в результаті виконання зобов'язання. Це можна протиставити “зірковим зобов'язанням” МНЗ, які описують потенційний вплив.

Дослідники МНЗ оцінюють “Чи відкрило це уряд?” по відношенню до кожної з цінностей ПВУ, які стосуються відповідного зобов'язання. Це запитання про те, чи змінило зобов'язання державну практику понад звичайний стан речей? Використовується така шкала оцінювання:

- Погіршило: погіршується відкритість уряду внаслідок заходів, вжитих в рамках зобов'язання.
- Не змінило: статус кво державної практики не змінюється.
- Обмежено: деякі зміни, але незначні в частині впливу зобов'язання на рівень відкритості.
- Значною мірою: крок уперед в урядовій відкритості у відповідній сфері політики, але залишається обмеженим в обсязі чи масштабі.
- Визначною мірою: реформа, яка трансформувала “звичайний стан справ” у відповідній сфері політики, відкривши уряд.

Для оцінювання цієї змінної, дослідники визначають статус кво, який існував на початку реалізації плану дій. Далі вони оцінюють наслідки для змін в урядовій відкритості відповідно до існуючого стану реалізації зобов'язання.

Читачам слід враховувати наявні обмеження. Підсумкові звіти МНЗ готуються лише за кілька місяців після завершення циклу виконання плану дій. Змінна зосереджується на наслідках для урядової відкритості, які можна спостерігати наприкінці дворічного періоду реалізації плану дій. Звіт та змінна не мають на меті оцінити вплив через складні методологічні міркування та часові межі звіту.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Як частину їхньої участі в ПВУ, країни беруть на себе зобов'язання у дворічному плані дій. Підсумковий звіт оцінює додаткову змінну – “чи відкрило це уряд?”. Таблиці нижче підсумовують стан виконання наприкінці періоду та прогрес за цією змінною. Для зобов'язань, які були повністю виконані вже на стадії проміжного звіту, цей звіт наводить резюме висновків проміжного звіту, але при цьому зосереджується на аналізі змінної “чи відкрило це уряд?”. Для додаткових подробиць щодо зобов'язань з повним виконанням на стадії проміжного звіту, див. проміжний звіт МНЗ щодо України.

Загалом, другий національний план дій України містив 26 зобов'язань, які охоплювали широке коло питань. Більшість заходів (19) мали нормативний характер: вони передбачали розробку та/або схвалення різноманітних нормативно-правових актів, у тому числі 14 проектів закону. План дій був побудований навколо п'яти тем: (1) Створення сприятливого середовища для участі громадськості в державній політиці; (2) Доступ до інформації; (3) Запобігання корупції; (4) Публічні послуги; та (5) Електронне урядування і електронна демократія. Дослідник МНЗ об'єднав деякі зобов'язання у кластери для кращого структурування звіту та об'єднав пов'язані заходи, які краще розглядати в одному контексті. Наприклад, заходи в Розділі 1 національного плану дій були об'єднані в два зобов'язання: 1) Закон та правила щодо громадської участі у виробленні політики, та 2) Сприятливе середовище для організацій громадянського суспільства (ОГС). Зобов'язання, пов'язані з регулюванням відкритих даних, також були об'єднані в кластер.

¹ Інформація про шкалу IAP2 доступна тут https://c.ymcdn.com/sites/www.iap2.org/resource/resmgr/foundations_course/IAP2_P2_Spectrum_FINAL.pdf.

Таблиця 3: Огляд: Оцінка прогресу за кожним із зобов'язань

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
ТЕМА 1: СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА																					
1. Покращити урядові правила щодо залучення ОГС				X	X	X				X					X						
4. Закон про участь громадськості				X	X	X				X			X							X	
2. Фінансування благодійних організацій				X	X					X			X					X			
3. Статус неприбутковості для ОГС			X		X	X				X			X							X	
ТЕМА 2: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ																					
5.1 Визначити правила для обробки службової інформації				X	X				X					X							X
5.2 Доступ до містобудівної документації				X	X		X			X			X							X	
★ 5.3 Доступ до архівів комуністичного режиму				X	X					X					X						X
★ 7. Наглядний механізм для права на доступ до інформації				X	X		X			X					X			X			

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІД-СУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
8. Відповідність стандартам ІПВГ			X		X	X	X				X				X						X	
ТЕМА 3: ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ																						
9. Моніторинг інфраструктурних проектів			X			X	X				X				X						X	
10. Ухвалити регіональні антикорупційні програми		X				X	X			X				X							X	
11. Методологія оцінювання корупційних ризиків				X		X	X			X					X						X	
12. Розкриття активів на єдиному веб-порталі				X	X		X	X			X			X								X
ТЕМА 4: НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ																						
13. Закон про адміністративну процедуру				X	X		X				X			X							X	
14. Проект закону про впорядкування плати за надання адміністративних послуг				X	Не зрозуміло						X			X							X	
16. Проект закону про децентралізацію надання адміністративних послуг				X	Не зрозуміло							X			X						X	

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО- МІЖНИЙ ПІД- СУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
15. Веб-портал адміністративних послуг				X	X		X		X						X	X			X		
17. Проект закону про соціальні послуги				X	Не зрозуміло						X				X			X			
ТЕМА 5: ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ																					
18. Закони з питань електронного урядування				X		X	X		X						X						X
19. Оцінка електронної готовності		X			Не зрозуміло				X						X			X			
⚙️ 6: Проект закону про відкриті дані				X	X		X				X				X	X					X
20. Постанова Уряду про відкриті дані		X			X		X			X					X	X					X
21. Дорожня карта розвитку електронної демократії		X			X	X	X			X					X	X			X		
23. Електронні звернення громадян				X		X	X	X		X				X		X			X		
22. Ініціативи з відкритості бюджету				X	X		X	X			X				X	X				X	
24. Навчання з електронного урядування для місцевої влади				X	Не зрозуміло					X					X	X		X			

Тема 1 | Створення сприятливого середовища для участі громадськості в публічній політиці

I. Покращити урядові правила щодо залучення ОГС

Текст зобов'язання: Підготовка та подання Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України, які регламентують процедуру взаємодії з інститутами громадянського суспільства, в частині проведення консультацій з громадськістю, створення та діяльності громадських рад при органах виконавчої влади, сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади.

Очікувані результати: прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

4. Закон про участь громадськості

Текст зобов'язання: Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо участі громадськості у процесі формування та реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Редакційна примітка: Дослідник МНЗ об'єднав ці два зобов'язання, оскільки вони обидва стосуються громадської участі в процесі вироблення публічної політики.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство юстиції.

Інші виконавці: Програма розвитку ООН, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 1); Міністерство регіонального розвитку, Державне агентство з питань електронного урядування, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, ГО "Український незалежний центр політичних досліджень", ПРООН, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 4).

Початок виконання: Не визначено.

Термін виконання: травень 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)			ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
1. Покращити урядові правила щодо залучення ОГС				X	X	X				X					X				X		
4. Закон про участь громадськості				X	X	X				X			X		X				X		

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Обидва зобов'язання були спрямовані на покращення участі громадянського суспільства в розробці та реалізації публічної політики шляхом створення нових або вдосконалення існуючих формальних процедур і структур. Залучення громадянського суспільства є визначальним для дієвої демократії участі, особливо в Україні, де все ще сильним є спадок державної монополії на публічну політику. Зобов'язання 1 стосувалося покращення урядових правил з метою посилення громадської участі в процесі вироблення політики. Зобов'язання 4 спрямовано на підготовку і, в підсумку, ухвалення закону про участь громадськості. У разі реалізації, це було б значним кроком уперед у напрямку залучення громадян до процесу ухвалення владних рішень.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

I. Покращити урядові правила щодо залучення ОГС

Проміжний звіт: Повне виконання

Уряд затвердив декілька нормативних актів стосовно залучення організацій громадянського суспільства (ОГС) до процесу формування політики: Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації (обидва документи затверджені в 2010 році), а також Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади (затверджений в 2008 році). Тривалий час ОГС закидали переглянути зазначені акти з метою їх впорядкування та підвищення ефективності. Перше зобов'язання було повністю виконано. Міністерство юстиції створило робочу групу для підготовки змін та провело публічні консультації з приводу проекту в грудні 2014 року. Проект змін був оприлюднений на веб-сайті Міністерства юстиції та урядовому веб-порталі "Громадянське суспільство і влада". Уряд ухвалив відповідні зміни у власні акти у квітні 2015 року. Представники ОГС підтвердили, що міністерство розробило проект змін у відкритий

та інклюзивний спосіб, і що зміни загалом були позитивними та значно вдосконалювали відповідні процедури. Зміни передбачали спрощення та вдосконалення механізму проведення консультацій, робили їх більш відкритими та інклюзивними, визначали чіткий перелік питань, які вимагають обов'язкових публічних консультацій. Крім того, урядові акти було посилено в частині механізму підзвітності, що дозволяє проводити громадську експертизу органів влади.¹

4. Закон про участь громадськості

Проміжний звіт: Обмежене виконання

Упродовж багатьох років Уряд планував розробити закон про участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики. Відповідно до урядового звіту самооцінки, Міністерство юстиції створило робочу групу для розробки законопроекту. Робоча група включала представників ОГС, і в березні 2015 року Секретаріат Кабінету Міністрів та Міністерство юстиції провели громадське обговорення на цю тему. Міністерство юстиції, разом з Офісом координатора проектів Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) і Секретаріатом Уряду, організували шість регіональних обговорень у червні та вересні 2015 року. Робоча група підготувала збірник найкращих практик та міжнародних стандартів у цій сфері, який був опублікований на урядовому веб-сайті. Крім того, було надано можливість подати коментарі до проекту закону за допомогою онлайн-форми. Врешті-решт, сферу регулювання законопроекту було звужено та зосереджено на "публічних консультаціях", що зробило проект більш практичним та реалістичним.²

Підсумковий звіт: Значне виконання

На основі попередніх обговорень, Міністерство юстиції підготувало проект закону про публічні консультації. Він був оприлюднений для обговорення на веб-сайтах міністерства та Уряду в липні-серпні 2016 року. 31 жовтня 2016 року міністерство оприлюднило звіт про підсумки громадського обговорення.³ Звіт описував останні проведені консультації, а також попередні обговорення, і пояснював, які пропозиції було враховано, а які – ні. Міністерство юстиції також попросило ОБСЄ/БДІПЛ провести аналіз законопроекту. Експертний висновок ОБСЄ/БДІПЛ був наданий у вересні 2016 року.⁴ Станом на грудень 2016 року, законопроект не був внесений на розгляд Верховної Ради України.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

I. Покращити урядові правила щодо залучення ОГС

Громадська участь: Обмежено

Підзвітність влади: Обмежено

Зобов'язання було спрямовано на вдосконалення формальних правил щодо громадської участі та контролю за прийняттям урядових рішень. Потенціал цього зобов'язання був помірним, оскільки воно мало на меті спростити правила та процедури, які були запроваджені у 2008-2010 роках. Виконуючи це зобов'язання, Міністерство юстиції працювало з громадянським суспільством для зміни трьох нормативних актів: Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики; Типового положення про громадську раду при органах виконавчої влади; Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади. Як було зазначено в проміжному звіті, зміни було розроблено в ході інклюзивного процесу консультацій між міністерством та громадськістю. Зміни передбачали спрощення процесу публічних консультацій та посилення механізму підзвітності шляхом громадської експертизи органів влади. Проте, після виконання, зобов'язання мало лише обмежений вплив на зміну урядової практики. Уряд використав затверджені зміни в правилах для перезапуску громадських рад, які були дискредитовані своєю співпрацею з попереднім урядом. Нові правила намагалися виправити недоліки старих положень; останні дозволяли захоплення структур громадянської участі несправжніми

або пов'язаними з урядом НДО, що підривало наглядову роль таких структур. Проте, запроваджені на заміну старих правил і структур зміни не підвищили їхню дієвість. Це зобов'язання обмежено покращило громадську участь та підзвітність влади шляхом оновлення деяких формальних процедур і структур, наприклад, громадських рад; проте роль останніх – забезпечувати співпрацю з громадянським суспільством та суспільний контроль – продовжувала послаблюватися.⁵

4. Закон про участь громадськості

Громадська участь: Обмежено

Підзвітність влади: Не змінило

Зобов'язання було спрямовано на розробку нового механізму залучення громадянського суспільства до процесу прийняття урядових рішень. Якщо законопроект передбачатиме детальні та змістовні процедури консультацій, проект може мати помірний вплив на залучення громадськості. Проте, як було зазначено в проміжному звіті, процесу підготовки проекту бракувало аналізу причин поганого впровадження існуючих правил щодо публічних консультацій з тим, щоб визначити ефективніші засоби вирішення цієї проблеми. Уряд ще не виконав це зобов'язання повною мірою. Водночас, процес консультацій на стадії підготовки цього законопроекту був відкритішим за процес підготовки багатьох інших рішень політики або законопроектів. Це незначною мірою відкрило уряд в частині громадської участі.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Перше зобов'язання щодо вдосконалення урядових правил стосовно залучення ОГС не було включено в новий план дій. Зобов'язання № 4 щодо Закону про участь громадськості було включено в новий план. Міністерство юстиції, разом з недержавними партнерами, повинно вести процес підготовки законопроекту про публічні консультації та подати його Урядові. Зобов'язання більше не містить завдання подати законопроект на розгляд парламенту та супроводжувати його до моменту ухвалення.

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 24, http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/Ukraine_Second_IRM_Report_PublicComment_ENG.pdf.

² Там само, стор. 25.

³ <http://bit.ly/2gJgW3s>.

⁴ <http://bit.ly/2hkz6A7>.

⁵ Максим Лащиба, ГО "Український незалежний центр політичних досліджень", інтерв'ю з дослідником МНЗ, 29 вересня 2015 року.

2. Фінансування благодійних організацій

Текст зобов'язання: 2. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроектів про внесення змін до Закону України “Про благодійництво та благодійні організації” та до Бюджетного кодексу України з метою передбачення можливості благодійних організацій отримувати фінансову підтримку для виконання завдань державної політики, надання соціальних послуг.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Початок виконання: Не визначено

Термін виконання: 31 березня 2015 р.

3. Отримання статусу неприбутковості для ОГС

Текст зобов'язання: 3. Урегулювання питання надання громадським об'єднанням статусу неприбуткової організації, установи шляхом внесення за принципом “єдиного вікна” громадського об'єднання до Реєстру неприбуткових установ та організацій, визначивши строки розгляду документів, підстави для відмови у наданні такого статусу, а також передбачивши вільний доступ до Реєстру з використанням Інтернету, зокрема шляхом підготовки та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту Закону України “Про внесення змін до Законів України “Про громадські об'єднання” та “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців”, інших актів законодавства у разі необхідності.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідних проектів законів України, подання їх Верховній Раді України та супроводження до прийняття

Редакційна примітка: Дослідник МНЗ об'єднав ці два зобов'язання, тому що вони обидва стосуються створення сприятливого середовища для діяльності організацій громадянського суспільства.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство фінансів (зобов'язання № 2); Державна реєстраційна служба (зобов'язання № 3).

Інші виконавці: Міністерство соціальної політики, Міністерство культури, Міністерство юстиції, ГО “Український незалежний центр політичних досліджень”, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 2); Міністерство юстиції, Міністерство фінансів, Державна фіскальна служба, ГО “Український незалежний центр політичних досліджень”, ПРООН, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 3).

Початок виконання: Не визначено

Термін виконання: 30 квітня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
2. Фінансування				X	X							X						X			
3. Отримання статусу неприбутковості для ОГС			X		X	X						X				X			X		

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Обидва зобов'язання були спрямовані на створення сприятливого середовища для організацій громадянського суспільства. Зобов'язання № 2 зосереджувалося на покращенні законодавства з метою надання додаткової фінансової підтримки благодійним організаціям в Україні. Зобов'язання № 3 мало на меті спрощення процедур отримання ОГС статусу неприбутковості. У разі реалізації, це було б кроком уперед у напрямі покращення умов для діяльності благодійних організацій та інших неприбуткових організацій в Україні, оскільки це усунуло б деякі адміністративні бар'єри, з якими зіштовхуються ОГС.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

2. Фінансування благодійних організацій

Проміжний звіт: Не розпочато

Після ухвалення плану дій ПВУ, Міністерство фінансів заперечило проти цього заходу та відмовилося його виконувати. Міністерство було стурбовано тим, що в разі виконання цей захід вимагатиме додаткових бюджетних асигнувань. У червні 2015 року віце-прем'єр-міністр, який очолює Координаційну раду з питань реалізації ініціативи ПВУ в Україні, видав офіційне доручення міністерству провести переговори з представниками громадськості, але міністерство цього так і не зробило. Питання залишалося невирішеним, а виконання заходу не розпочалося.¹

Підсумковий звіт: Не розпочато

З часу проміжного звіту виконання цього зобов'язання так і не розпочалося. Міністерство фінансів продовжувало заперечувати проти зобов'язання. Відповідно до підсумкового звіту самооцінки Уряду, міністерство стверджувало, що законодавство України вже передбачало достатню підтримку благодійним організаціям в Україні. Зокрема, вони

можуть брати участь у конкурсах на отримання контрактів з надання соціальних послуг та публічних закупівель, вони також мають певні податкові звільнення (благодійна допомога та майно, що передається як міжнародна допомога, не оподатковуються ПДВ; благодійні організації не сплачують податок на прибуток).

3. Отримання статусу неприбутковості для ОГС

Проміжний звіт: Не розпочато

Процедура отримання статусу неприбутковості для НДО та інших об'єднань громадян була обтяжливою та займала багато часу. НДО повинна спочатку зареєструватися як юридична особа в Міністерстві юстиції, а після цього звернутися до Державної фіскальної служби для отримання статусу неприбутковості. Державна фіскальна служба часто відхиляла такі звернення через проблеми із статутними документами НДО, яка в цьому випадку змушена була знову звертатися до Міністерства юстиції для внесення змін до цих документів. Зобов'язання було спрямовано на впорядкування відповідних процедур та запровадження принципу "єдиного вікна" для отримання зазначеного статусу, а саме щоб НДО-заявниця зверталася лише до Міністерства юстиції, яке, у свою чергу, забезпечило б реєстрацію в податкових органах. У своєму проміжному звіті самооцінки Уряд поінформував про проект закону, що був ухвалений в першому читанні в липні 2015 року, але який, проте, не вирішував проблему, якої стосувався захід в рамках ПВУ. Проект не передбачав процедуру "єдиного вікна" для громадських формувань для отримання реєстрації в якості юридичних осіб та отримання статусу неприбутковості.²

Підсумковий звіт: Повне виконання

Остаточне формулювання нового закону про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, яке було ухвалено в листопаді 2015 року (та введено дію в грудні 2015 року), включало положення щодо процедури "єдиного вікна" для статусу неприбутковості ОГС. Організація-заявниця отримала право подати одночасно заяву на реєстрацію в якості юридичної особи та неприбуткової організації. Пізніше, у липні 2016 року, Уряд затвердив порядок ведення Реєстру неприбуткових організацій для узгодження з новим законом. Відповідно до урядового звіту самооцінки, НДО брали участь в розробці остаточної версії закону та урядового порядку. Проте, представник ОГС відзначив, що нові положення не було реалізовано на практиці. Державні реєстратори відмовлялися передавати заяви до податкових органів, посилаючись на відсутність можливостей для електронної взаємодії.³ Це свідчить про те, що процедура "єдиного вікна" все ще не функціонує повною мірою. Водночас, оскільки зобов'язання передбачало лише ухвалення нових змін до закону, його можна вважати виконаним. Крім того, інші виконані частини зобов'язання включають визначення строків розгляду заяв на отримання статусу неприбутковості, підстав для відмови у наданні такого статусу, а також встановлення вільного онлайн доступу до згаданого Реєстру.⁴

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

2. Фінансування благодійних організацій

Громадська участь: Не змінило

Зобов'язання мало на меті покращити операційне середовище для благодійних організацій шляхом розширення джерел їхнього фінансування. Зобов'язання не спричинило жодних змін, оскільки воно не було реалізовано через позицію Міністерства фінансів. Це показало, що Уряд насправді не сприйняв і не погодив це зобов'язання і не мав бажання його виконувати.

3. Отримання статусу неприбутковості для ОГС

Доступ до інформації: Обмежено

Громадська участь: Обмежено

Зобов'язання було спрямовано на впорядкування процедури отримання статусу неприбутковості для ОГС. Новий закон про державну реєстрацію юридичних осіб запровадив спосіб "єдиного вікна" для реєстрації нових формувань як неприбуткових організацій. Уряд затвердив необхідні підзаконні акти. Проте, нові положення законодавства не були повною мірою реалізовані на практиці. Якби їх було реалізовано, то це значною мірою спростило б реєстрацію ОГС та обмежило б їхні контакти з державними органами (виключивши пряму взаємодію з податковими органами). Це зменшило б можливості для корупції та бюрократичної тяганини. Ті частини зобов'язання, які було виконано (визначення термінів розгляду заяв про отримання статусу неприбутковості, визначення підстав для відмови в такому статусі, вільний доступ в мережі інтернет до Реєстру неприбуткових організацій), дійсно покращили операційне середовище для ОГС шляхом впорядкування відповідних процедур та створивши додаткові можливості для громадської участі, хоча й лише незначною мірою. Вони також покращили доступ до інформації, оскільки Реєстр неприбуткових установ та організацій став доступним онлайн.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

2. Фінансування благодійних організацій

Це зобов'язання не було перенесено до нового плану дій. Схоже, що в такому формулюванні це зобов'язання суперечить пріоритетам політики уряду і тому не буде далі підтримуватися. Уряду слід комплексно оцінити операційне середовище для ОГС в частині оподаткування та джерел фінансування і включити чіткі зобов'язання щодо покращення цього середовища в майбутні плани дій.

3. Отримання статусу неприбутковості для ОГС

Це зобов'язання не було включено в новий план дій. Уряду слід забезпечити реалізацію на практиці новосхваленого законодавства, вживши для цього усіх потрібних організаційних та технічних заходів.

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 29.

² Там само, стор. 29.

³ Письмове інтерв'ю з Максимом Лацибою, ГО "Український незалежний центр політичних досліджень".

⁴ Там само.

Тема 2 | Забезпечення доступу до інформації

5.1. Визначити правила для оброблення службової інформації

Текст зобов'язання: 5.1. Забезпечення безперешкодного доступу громадськості до публічної інформації шляхом: підготовки та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту постанови щодо затвердження порядку ведення обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, які містять службову інформацію, зібрану в процесі оперативної-розшукової, контрольної діяльності, у сфері оборони держави.

Очікувані результати: прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Державна архівна служба.

Інші виконавці: Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство оборони, Служба безпеки України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державний комітет телебачення і радіомовлення, Міністерство фінансів, Міністерство економічного розвитку, Служба зовнішньої розвідки, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 січня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІД-СУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X				X					X						X	

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання намагалося покращити суспільний доступ до інформації у володінні органів влади, визначити більш прозорий процес обробки службової інформації та зменшити кількість безпідставних відмов в задоволенні інформаційних запитів. Це мало бути зроблено шляхом більшої прозорості регулювання та перенесення прогресивних положень Закону про доступ до публічної інформації до підзаконних актів.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Закон України 2011 року про доступ до публічної інформації змінив законодавчу базу щодо доступу до інформації у володінні органів влади. Зокрема, закон змінив класифікацію інформації з обмеженим доступом, запровадивши новий тип такої інформації – “службова інформація”. У березні 2014 року парламент доручив Уряду затвердити порядок, про який йдеться в зобов'язанні в рамках ПВУ, до середини жовтня 2014 року.¹ Державна архівна служба підготувала декілька версій проекту акта та оприлюднила їх для громадських консультацій, а також обговорила його з офісом омбудсмена. Як НДО, так і офіс омбудсмена розкритикували проект порядку, оскільки він не повною мірою відповідав Закону про доступ до публічної інформації. У результаті, Уряд так і не затвердив порядок.²

Підсумковий звіт: Повне виконання

Після відхилення кількох версій проекту порядку, Уряд нарешті затвердив документ 19 жовтня 2016 року.³ Документ було схвалено у формі типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію. Це робить цей акт рекомендаційним за своєю природою. Такий підхід відповідає Закону про інформацію 2011 року, який скасував повноваження Уряду щодо затвердження обов'язкових правил в цьому відношенні.⁴ Остаточний текст інструкції врахував критичні зауваження до попередніх проектів, які висловлювалися громадянським суспільством та омбудсманом, шляхом включення норм щодо перевірки на шкоду та публічний інтерес⁵ у випадках, коли доступ до інформації обмежується.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Значною мірою

Урядові правила (“інструкція”) щодо службової інформації є важливим, хоча й технічним, документом, що детально регулює те, яким чином державні органи обробляють “службову інформацію” (вид інформації з обмеженим доступом). В контексті України, органи влади ретельно дотримуються таких порядків, уважно ставлячись до змін у них. Тому було важливо, щоб правила відповідали закону та відображали прогресивні положення Закону 2011 року про доступ до публічної інформації.

Після кількох невдалих спроб, остаточний текст порядку таки включив важливі положення Закону 2011 року про доступ до публічної інформації. Зокрема, він включив правила щодо відмови чи обмеження доступу до запитованої інформації; закон вимагає у таких випадках від органів влади застосовувати перевірку (тест) на суспільний інтерес та шкоду. Розпорядник інформації повинен обґрунтувати будь-яке обмеження в доступі правомірними причинами, у тому числі пояснивши істотну шкоду, яка буде завдана розголошенням інформації. Розпорядник також повинен довести, що така шкода переважає суспільний інтерес у розкритті інформації. Ця вимога була інкорпорована в правила щодо обробки службової інформації.

Проте, на відміну від попереднього законодавства, нова редакція Закону про інформацію від 2011 року та Закон про доступ до публічної інформації не наділили Уряд повноваженням затверджувати обов'язкові до виконання правила обробки службової інформації. Тому остаточна "інструкція" Уряду вважається необов'язковим, рекомендаційним набором правил. Це дещо зменшило важливість документа, але не значною мірою, оскільки органи влади фактично на практиці дотримуються таких рекомендацій та впроваджують їх у власні правила. Важливо, щоб урядові типові правила були реалізовані через внутрішні порядки відповідних органів влади. Звідси висновок про те, що "типова інструкція" Уряду покращує рівень суспільного доступу до службової інформації у володінні органів влади. Ці правила створюють основу для кращої реалізації Закону 2011 року про доступ до публічної інформації. Це досягається шляхом визначення правил обробки публічної інформації та, що ще важливіше, встановлення вимоги застосування перевірки на шкоду і суспільний інтерес в разі відмови в задоволенні запиту публічної інформації.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Виконання зобов'язання було завершено, і воно не переносилося до нового плану дій.

¹ Див. текст Закону: <http://bit.ly/1VrnX6S>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 31-32.

³ Див. текст документа: <http://bit.ly/2ily5va>.

⁴ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 31.

⁵ Перевірка на шкоду та суспільний інтерес застосовується для встановлення того, чи розкриття запитуваної інформації завдасть шкоду захищеному інтересу і, якщо так, чи переважає така шкода суспільний інтерес у розкритті.

5.2 Доступ до містобудівної документації

Текст зобов'язання: *Забезпечення безперешкодного доступу громадськості до публічної інформації шляхом: забезпечення вільного доступу громадськості до містобудівної документації та геоінформаційних даних (в тому числі в електронній формі).*

Очікувані результати: забезпечення перегляду практик застосування грифа “ДСК” щодо містобудівної документації, зокрема генеральних планів міст, оприлюднення генеральних планів міст у спосіб, передбачений Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”, приведення нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади з питань службової інформації, зокрема переліків відомостей, що становлять службову інформацію, у відповідність із Законами України “Про доступ до публічної інформації”, “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про інформацію” та Закону України “Про доступ до публічної інформації” в частині забезпечення доступу громадян до геоінформаційних даних, створених за рахунок коштів державного бюджету, зокрема великомасштабних карт і планів.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство регіонального розвитку.

Інші виконавці: Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство оборони, Міністерство аграрної політики, Державне агентство земельних ресурсів, Державне агентство лісових ресурсів, обласні, Київська міська держадміністрації, ГО “Східноукраїнський центр громадських ініціатив”, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X		X				X			X					X		

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання було спрямовано на покращення суспільного доступу до містобудівної документації та геоінформаційних даних, у тому числі в електронній та машиночитаній формі. Це мало б привести до кращого доступу громадськості до інформації у володінні органів влади, зменшення можливостей для корупції в містобудуванні та будівництві, кращого інформування територіальних громад про плани розвитку місцевих територій та наділити місцеві громади можливостями із здійснення ефективнішого контролю за органами місцевої влади.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Обмежене виконання

Закон України “Про регулювання містобудівної діяльності” передбачав, що вся містобудівна документація (генеральні плани, детальні плани територій тощо) повинна бути відкрита для громадськості. Проте на практиці це положення не виконувалося належним чином, оскільки часто відповідні документи або їхні частини були засекречені чи іншим чином обмежені в доступі. Таке обмеження в доступі не відповідало новому законодавству про доступ до публічної інформації, що було введено в дію в 2011 році. До ухвалення зобов'язання, органи місцевої влади та інші суб'єкти, відповідальні за розробку картографічних матеріалів, не виконували положення закону щодо перегляду грифів обмеження доступу на містобудівній документації відповідно до нових законодавчих положень. Ті ж, хто здійснив такий перегляд, у більшості випадків автоматично продовжили обмеження доступу всупереч закону. Міністерство регіонального розвитку стверджувало, що існуюче законодавство не може бути виконано і що на практиці матеріали з обмеженим доступом (наприклад, плани мереж водопостачання та об'єктів цивільної оборони) не можуть бути відділені від решти містобудівної документації. Міністерство запропонувало змінити закон та скасувати відповідні положення.¹ Існувала також проблема фінансування, оскільки підготовка нових генеральних планів дорого коштувала. В нових документах містобудівної документації, які розробляються за допомогою електронних засобів, відділення частин з обмеженим доступом від решти матеріалів не створює складнощів (оскільки такі електронні документи дозволяють багат шаровість). Досягнення такого ж результату в паперових документах вимагало значних інвестицій часу та грошей. За інформацією представників міністерства, в Україні більше 20 тисяч населених пунктів, які мають містобудівну документацію. З них, лише близько 1800 документів були оприлюднені онлайн, у тому числі 1500 генеральних планів.²

Підсумковий звіт: Обмежене виконання

З часу проміжного звіту не було досягнуто подальшого прогресу. Навпаки, Міністерство регіонального розвитку запропонувало скасувати вимоги відкритості та закрити доступ до деякої інформації в містобудівних планах, зробивши публічним лише стислий виклад плану.³ Органи місцевої влади також продовжували відмовляти в доступі до містобудівних планів попри чіткі положення закону, що дозволяли такий доступ.⁴

ЧИ ЗМІНИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Обмежено

Зобов'язання мало лише обмежений вплив на відкритий уряд. Воно призвело до оприлюднення лише окремих містобудівних документів, але не змогло досягнути своєї мети забезпечення вільного суспільного доступу до всієї містобудівної документації та геоінформаційних даних (у тому числі в електронній формі). За інформацією громадських організацій, які працюють у сфері містобудування, вимоги закону про вільний доступ до містобудівної документації у більшості випадків не дотримуються. Дуже незначна кількість розпорядників інформації переглянули грифи обмеження доступу на відповідних документах, які все ще залишаються під обмеженим доступом.⁵

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов'язання було перенесено до наступного плану дій. Новий план передбачає внесення змін до статті 18 Закону про містобудівну діяльність (до грудня 2017 року), приведення складу та змісту містобудівної документації у відповідність із законодавчими вимогами щодо її відкритості (до грудня 2017 року) та розроблення і початок дослідної експлуатації програмно-технічного комплексу містобудівного кадастру державного рівня (до червня 2018 року).

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 33-34.

² Там само, стор. 34.

³ Письмове інтерв'ю з Володимиром Шербаченком, ГО “Східноєвропейський центр громадських ініціатив”.

⁴ Див., наприклад, приклад Вінниці: <http://bit.ly/2mSUovN>, <http://bit.ly/2oeSAxn>.

⁵ Письмовий коментар ГО “Східноєвропейський центр громадських ініціатив”.

★ 5.3 Доступ до архівів комуністичного режиму

Текст зобов'язання: 5.3. Забезпечення безперешкодного доступу громадськості до публічної інформації шляхом підготовки та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту, який регулюватиме порядок та умови доступу до архівів органів внутрішніх справ та спецслужб СРСР 1917 – 1991 років.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Український інститут національної пам'яті.

Інші виконавці: Міністерство культури, Державна архівна служба, Міністерство юстиції, ГО "Центр досліджень визвольного руху", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)			ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X						X				X						X

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Метою зобов'язання було надати доступ до документів радянського режиму, які були втаємничені впродовж багатьох років, а також документів періоду після здобуття незалежності в 1991 році. Зобов'язання ставило амбітну ціль порвати з тоталітарним минулим, дозволивши дослідникам та іншим особам досліджувати архіви, які документували злочини попереднього режиму, та дати можливість реалізувати право на правду.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Уряд виконав зобов'язання раніше ніж це планувалося. Він вніс до парламенту законопроект, розроблений громадськими організаціями та Українським інститутом національної пам'яті, на початку квітня 2015 року і через кілька днів після того (9 квітня 2015 року) парламент ухвалив закон в першому та останньому читаннях.¹ Закон про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917 – 1991 років визначив спеціальні процедури доступу до відповідних архівів та підстави для обмеження такого доступу.

Закон зобов'язав органи безпеки, правоохоронні та інші органи передати відповідні історичні документи, якими вони володіють, до спеціального державного архіву, який повинен бути створений Українським інститутом національної пам'яті.² Закон стосується архівної інформації щодо боротьби за незалежність України у XX столітті, політичних репресій та порушень прав людини, які здійснювалися радянськими репресивними органами на території України, подій Другої світової війни, технологічних катастроф на території України у 1917 – 1991 роках тощо. Уся ця інформація становить значний суспільний інтерес та була обмежена в доступі дуже тривалий час.³

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Визначною мірою

З часу проміжного звіту, державні органи зробили додаткові кроки для реалізації нового закону. Зокрема, Міністерство юстиції (яке координує роботу Державної архівної служби) оновило свій порядок використання архівів у володінні державних органів або місцевих громад з метою його узгодження з новим законом. Державні та комунальні архівні установи оприлюднили на своїх веб-сайтах інформацію про працівників, відповідальних згідно із законом за надання доступу до архівів репресивних органів, які знаходяться у їхньому володінні, а також інформацію про законні підстави для обмеження доступу до таких архівів. Після значної затримки, у грудні 2016 року Уряд затвердив рішення про створення галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті для обліку, зберігання, відновлення та надання доступу до архівних матеріалів, на які поширюється закон.⁴

Закон про доступ до архівів репресивних органів змінив “звичайну практику” у сфері національних архівів та пам'яті, відкривши уряд. Він дозволив консолідувати розрізнені архіви, що становлять високий суспільний інтерес, в одній інституції, а також спростив доступ до таких архівів для дослідників, родичів та інших осіб. Закон передбачив дієвий механізм забезпечення дотримання права на правду. Як стверджує один із розробників закону та теперішній керівник архіву Служби безпеки України, реалізація закону спричинила значне збільшення кількості запитів до архівів, а також до ініціативного оприлюднення архівами описів відповідних колекцій та документів у їхньому володінні. Іншим результатом стало збільшення кількості клопотань про реабілітацію осіб, права яких були порушені тоталітарним комуністичним режимом.⁵ За інформацією голови архіву Служби безпеки України, більше 87 000 осіб отримали доступ до архівів в 2015 році. Порівняно з першим кварталом 2014 року, кількість запитів в першому кварталі 2016 року зросла втричі.⁶

Закон також дозволяє громадянам безкоштовно копіювати архіви, що сприяє доступу та інтересу до архівів.⁷

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Виконання зобов'язання було завершено; отже, його не було перенесено до нового плану дій.

¹ <http://bit.ly/1hKjXrb>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 36-37.

³ Там само, 37.

⁴ Див. текст рішення <http://bit.ly/2iw7HPY>.

⁵ Письмове інтерв'ю з Андрієм Когутом, головою спеціалізованого архіву Служби безпеки України. Див. також звіти та аналітичні матеріали щодо доступу до архівів після прийняття Закону: <http://bit.ly/2nw0nUg>, <http://bit.ly/2nhlp7u>, <http://bit.ly/2nMFOVP>.

⁶ Український кризовий медіа центр, Вільний доступ до архівів дозволяє громадянам дізнатися про своїх родичів, 20 квітня 2016 року, <http://uacrisis.org/ua/42323-dostup-do-arhiviv>.

⁷ Письмове інтерв'ю з Андрієм Когутом.

★ 7. Наглядний механізм для права на доступ до інформації

Текст зобов'язання: 7. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту про здійснення державного нагляду у сфері реалізації права на доступ до публічної інформації.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Державний комітет телебачення і радіомовлення.

Інші виконавці: Міністерство юстиції, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Міжнародний фонд "Відродження", невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)			ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X	X					X				X		X				
															X						

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У 2011 році парламент ухвалив новий Закон про доступ до публічної інформації. Він не передбачав окремих механізмів нагляду за його виконанням, особливо шляхом позасудового розгляду скарг. Відсутність відповідних положень була одним з головних недоліків нового закону. Зобов'язання мало на меті виправити це шляхом створення наглядового механізму для впровадження норм щодо доступу до інформації. Це посилює б право на доступ до інформації, підвищило б підзвітність органів публічної влади та зробило б уряд прозорішим.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Закон 2014 року про Антикорупційну стратегію України на 2014-2017 роки¹ визначив в якості одного з напрямів політики створення або визначення державного органу для нагляду за впровадженням права на доступ до інформації. Такий орган повинен відповідати стандартам ефективності та незалежності. У жовтні 2014 – квітні 2015 року, робоча

група при секретаріаті омбудсмана розробила проект змін до Закону про доступ до публічної інформації, зокрема в частині наглядового органу.

Група народних депутатів України подали законопроект, розроблений експертами, до парламенту в травні 2015 року.² Відповідний комітет схвалив його, і законопроект очікував на розгляд у першому читанні. Хоча зобов'язання передбачало, що уряд повинен був розробити законопроект, його можна розглядати як виконане, оскільки група народних депутатів внесла законопроект на розгляд парламенту. Зобов'язання не вимагало ухвалення або впровадження закону.

Законопроект визначав Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини як наглядовий орган для доступу до інформації та надавав цій інституції низку повноважень. Ці повноваження включали отримання та розгляд скарг на порушення доступу до інформації; отримання будь-якої інформації (документів) від будь-якої особи, у тому числі секретної інформації; отримання пояснень та інших доказів; та видання обов'язкових рішень щодо розкриття запитуваної інформації або для реагування на інші порушення законодавства про доступ до інформації. Відповідні рішення омбудсмана виконувалися б виконавчою службою за тим самим принципом, що й судові рішення.

В існуючому формулюванні це зобов'язання було виконано ще в період проміжного звіту. Це пояснюється тим, що зміст зобов'язання не передбачав ухвалення або реалізацію закону. З часу проміжного звіту, будь-який подальший прогрес щодо розгляду законопроекту в парламенті був відсутній.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Закон не було ухвалено і тому він не змінив урядову практику. У разі ухвалення, він міг би мати значний вплив шляхом посилення реалізації права на доступ до інформації в Україні. У громадян залишається обмежене коло варіантів оскарження обмежень доступу до інформації за допомогою адміністративних скарг до органу влади, який порушив права доступу. Скарги до вищого адміністративного органу також довели свою недовірливість, тоді як судові скарги займають багато часу та є дорогими. Наглядовий механізм, який передбачений законопроектом, заповнив би цю прогалину, якби його було ухвалено як закон.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання не було перенесено до нового плану дій. Дослідник МНЗ рекомендує ухвалити якнайшвидше законопроект, який знаходиться на розгляді в парламенті, та забезпечити його реалізацію. Законопроект наділяє секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини значними додатковими повноваженнями та обов'язками, які повинні бути забезпечені належними ресурсами. Уряду потрібно буде забезпечити, щоб відповідне фінансування було виділено в державному бюджеті і щоб омбудсман матиме необхідні людські та інші ресурси для виконання закону й розгляду скарг, які стосуються стверджуваних порушень законодавства про доступ до інформації. У середньостроковій перспективі, органам влади слід також розглянути можливість внесення змін до Конституції України з тим, щоб дозволити створення окремого незалежного наглядового органу з повноваженнями впровадження закону для того, щоб звільнити омбудсмана від здійснення цієї функції. Такий орган міг би також здійснювати нагляд за дотриманням права на захист персональних даних, яке часто стосується доступу до інформації.

¹ <http://bit.ly/1LvuQWk>.

² <http://bit.ly/1jy74C7>.

8. Відповідність стандартам ІПВГ

Текст зобов'язання: 8. Здійснення заходів щодо набуття Україною статусу відповідності стандартам Ініціативи з прозорості видобувних галузей (Extractive Industries Transparency Initiative).

Очікувані результати: приведення національної правової бази у відповідність з вимогами стандарту EITI, підготовка звіту українською та іноземною мовами згідно із зазначеним стандартом.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство енергетики.

Інші виконавці: Міністерство економічного розвитку, Міністерство фінансів, Міністерство екології та природних ресурсів, Міжнародний фонд "Відродження", ГО "ДІКСІ ГРУП", ГО "Київський міжнародний енергетичний клуб "Q-Club", ГО "Аналітичний центр регіонального співробітництва", міжнародна ініціатива "Публікуй, за що сплачуєш", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
			X		X	X	X								X							
															X						X	

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У жовтні 2013 року, до початку періоду виконання плану дій, Україна була прийнята до Ініціативи прозорості видобувних галузей (ІПВГ) в якості країни-кандидата. Це зобов'язання мало на меті просунути Україну на шляху до досягнення відповідності стандартам ІПВГ, що було б важливим кроком для забезпечення прозорості та запобігання розкраданню доходів, отриманих від видобувної галузі. Хоча назва зобов'язання ("Здійснення заходів") була надто широкою, очікувані результати включали приведення національного законодавства у відповідність до стандартів ІПВГ та підготовку звіту відповідно до зазначених стандартів. Подібне зобов'язання було включено й у попередній план дій ПВУ. Відповідно до даних Державної служби статистики, внесок нафтогазової галузі до ВВП України становить приблизно 1,3%. Звіт ІПВГ за 2013 рік задокументував 3,3 мільярдів доларів США платежів нафтогазовими компаніями (у тому числі компаніями, що здійснюють транспортування нафти та газу).¹

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Національна багатостороння група заінтересованих осіб (БГЗО) розробила технічне завдання для незалежного адміністратора першого звіту України в рамках ІПВГ. Звіт повинен був включати нафтогазовий сектор. За графіком, перший національний звіт в рамках ІПВГ повинен був бути підготовлений до кінця 2015 року.² У серпні 2015 року, БГЗО відібрала компанію, Ernst & Young, яка повинна була незалежно підготувати звіт ІПВГ. Група також обрала національний секретаріат БГЗО шляхом відкритого конкурсу.³ Підготовку звіту було затримано через ненадання компанією “Укрнафта” (більшість акцій у якій належить державі) та Державною фіскальною службою інформації, що була потрібна для звіту.⁴

Крім того, у червні 2015 року, Верховна Рада України схвалила Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях. Законопроект був підготовлений членами багатосторонньої групи заінтересованих осіб та експертами громадських організацій. У своїй преамбулі Закон прямо посилається на план дій ПВУ. Він передбачає важливі зміни до Кодексу про надра та Закону про нафту і газ. Він також доручає Урядові розробити порядок забезпечення прозорості у видобувних галузях та забезпечити перехід на звітування надрокористувачів в Україні відповідно до міжнародних стандартів звітності. Зміни від червня 2015 року розглядалися як проміжний крок. БГЗО розпочала роботу над новим комплексним законопроектом щодо прозорості видобувних галузей.⁵

Підсумковий звіт: Значне виконання

Перший звіт України в рамках ІПВГ за 2013 рік був оприлюднений у листопаді 2015 року. Валідація країни за Стандартом ІПВГ розпочнеться 1 липня 2017 року.⁶ Відповідно до урядового звіту самооцінки, підготовку другого національного звіту було розпочато; за результатами тендеру, уряд відібрав незалежного адміністратора для підготовки звіту, який повинен бути завершений у грудні 2016 року.⁷ Другий національний звіт охоплюватиме сектори вугілля та залізної руди. У грудні 2015 року, Уряд затвердив порядок забезпечення прозорості у видобувних галузях згідно із законом 2015 року. Уряд також повідомив про низку інформаційних заходів із залученням громадянського суспільства.

У червні 2016 року, група народних депутатів України внесла на розгляд парламенту проект закону про розкриття інформації у видобувних галузях. Законопроект розвиває положення закону 2015 року та передбачає комплексну систему прозорості в секторі. Його розробила БГЗО України за участі зовнішніх експертів та членів парламенту відповідно до рекомендацій з першого звіту ІПВГ. Законопроект інституціоналізує національний механізм координування та звітування в рамках ІПВГ, узгоджує українське законодавство з відповідним правом ЄС та встановлює детальні вимоги щодо розкриття інформації в секторі, у тому числі щодо бенефіціарної власності.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Значною мірою

Громадська участь: Значною мірою

Підзвітність влади: Не змінило

Зобов'язання мало на меті продовжити роботу в напрямі досягнення відповідності міжнародним стандартам щодо прозорості у видобувних галузях. Якби загальна мета зобов'язання (а саме здобути статус відповідності) була досягнена, воно могло б мати трансформуючий ефект. Після затримки, уряд оприлюднив свій перший національний звіт у рамках ІПВГ, що стало важливою віхою. Звіт розкриває інформацію про ключові українські нафтогазові родовища, ліцензіатів, обсяги виробництва, а також платежі, які компанії зробили до бюджетів всіх рівнів.

Уряд також розпочав підготовку другого національного звіту. Крім того, парламент ухвалив важливі зміни до законодавства з метою запровадження інструментів прозорості у видобувних галузях та в державній політиці. Було розроблено комплексний законопроект про прозорість у видобувному секторі, розгляд якого триває в парламенті. Процес ІПВГ в Україні був першим, який спирався на справжній багатосторонній діалог заінтересованих осіб у рамках відповідної групи, що включає низку НДО та експертів.

До багатосторонньої групи входять шість ОГС (Міжнародний фонд "Відродження", "Центр глобалістичних стратегій XXI", DIXI Group, Інститут сталого розвитку, Аналітичний центр регіонального співробітництва, філія в Донецькій області ГО "Всеукраїнський народний контроль"), шість приватних компаній та представники шести міністерств. Як члени БГЗО, громадські об'єднання відіграють активну роль у моніторингу та оцінці відповідності ІПВГ. БГЗО здійснює контроль за звітуванням в рамках ІПВГ, у тому числі вибір та спрямування незалежного адміністратора, що відповідає за проведення оцінки. ОГС мають рівні повноваження з прийняття рішень, що й інші члени групи, та мають можливість безпосередньо впливати та визначати політику стосовно діяльності ІПВГ.⁸ Під час своєї зустрічі у листопаді 2016 року, БГЗО вирішила провести навчання місцевих ГО щодо використання даних із звітів ІПВГ та моніторингу виконання рекомендацій.⁹

Усі ці заходи значно наблизили Україну до повної відповідності стандартам ІПВГ, як це передбачено зобов'язанням. Співпраця з громадськістю в цьому процесі також покращила доступ до інформації та громадську участь значним чином.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов'язання було перенесено до нового плану дій. Воно передбачає ухвалення закону про розкриття інформації у видобувних галузях та оприлюднення другого і третього національних звітів (у грудні 2016 року та грудні 2017 року відповідно). Зобов'язання більше не спрямовано на досягнення відповідності України Стандарту ІПВГ, і це понижує його амбітність.

¹ <https://eiti.org/ukraine>.

² <http://bit.ly/2wVL9jd>.

³ <http://bit.ly/1JQx6jZ>.

⁴ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 42.

⁵ Там само, стор. 42-43.

⁶ <https://eiti.org/ukraine>.

⁷ Текст звіту доступний за посиланням <http://bit.ly/2nAPbaw>.

⁸ Основний робочий план України в рамках ІПВГ на 2015-2016 рр. https://eiti.org/sites/default/files/documents/2015_ukraine_work_plan.pdf.

⁹ Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень, 16 листопада 2016 року, <http://www.wibser.org.ua/en/news/msg-meeting-covering-operational-results-ukraines-extractive-industries-2014-2015>.

Тема 3 | Запобігання та протидія корупції

9. Моніторинг інфраструктурних проектів

Текст зобов'язання: 9. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту Типового положення про моніторинговий комітет інфраструктурних проектів, яким передбачаються процедури формування наглядових рад за реалізацією інфраструктурних проектів загальнодержавного та регіонального рівня.

Очікувані результати: прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство інфраструктури.

Інші виконавці: Міністерство регіонального розвитку, Міністерство фінансів, ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
			X		X	X				X				X			X				

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Це зобов'язання мало на меті посилити прозорість, громадський нагляд та підзвітність органів влади у національних та регіональних інфраструктурних проектах. У таких проектах часто використовуються значні публічні кошти і їм бракує прозорості на стадіях проектування та реалізації. Оскільки це також є сферою, де поширена корупція, моніторинговий механізм із залученням громадськості допоможе зменшити корупцію.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Антикорупційна стратегія України на 2014 – 2017 роки, ухвалена законом 14 жовтня 2014 року,¹ передбачала як один із заходів "пілотні проекти «пактів доброчесності» в інфраструктурних проектах або інших проектах, що передбачають значні бюджетні витрати, шляхом формування тристороннього (державна - бізнес - громадськість)

механізму контролю за плануванням та реалізацією таких проектів, цільового та ефективного витрачання відповідних коштів". Моніторинг інфраструктурних проектів можна розглядати як реалізацію цього заходу. Міністерство інфраструктури розробило декілька версій проекту відповідного положення в 2015 році, але громадські організації їх розкритикували, оскільки вони не надавали достатніх повноважень моніторинговим структурам. Проект положення передбачав створення постійних комітетів моніторингу інфраструктурних проектів на центральному та місцевому рівнях органів виконавчої влади. Комітети мали складатися з представників громадських організацій та інших недержавних заінтересованих сторін, які будуть відібрані шляхом відкритого конкурсу. Попри значні зусилля з розроблення положення, жодна його версія не була розглянута на засіданні уряду.²

Підсумковий звіт: Обмежене виконання

З часу проміжного звіту не було прогресу в ухваленні положення. Навпаки, із урядового звіту самооцінки випливає, що виконання зобов'язання було зупинено і не було нових спроб завершити підготовку або ухвалити відповідний документ. Уряд повідомив, що міністерство інфраструктури розглядає питання щодо доцільності подальшого виконання зобов'язання.

Міністерство інфраструктури розробило проект положення у співпраці з НДО (зокрема, ТІ-Україна та Центром політичних студій та аналітики). Проте, текст документа необхідно було двічі переробляти, і після процесу міжвідомчого узгодження текст проекту було послаблено. Через небажання міністерств та відомств погодити проект для надання громадянам дієвих інструментів нагляду, розробку проекту положення було зупинено.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Зобов'язання ставило амбітну мету прямого залучення недержавних сторін до процесу проектування та реалізації інфраструктурних проектів з використанням публічних коштів. Такий нагляд мав би здійснюватися через спеціальні комісії (моніторингові комітети), які змогли б переглядати бюджет та плани проектів, процедури відбору підрядників, договори про закупівлі та інші угоди, виділення і використання публічних коштів. Проте, з урахуванням стану виконання, це зобов'язання не призвело до жодних змін в урядовій практиці.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання не було перенесено до наступного плану дій. Новий план дій містить зобов'язання щодо реалізації Ініціативи прозорості в будівельному секторі (COST), проте остання зосереджується на розкритті інформації і не передбачає інструментів громадського нагляду за конкретними проектами. Дослідник МНЗ рекомендує Уряду ухвалити, без подальшого зволікання, порядок, що визначатиме розвинений механізм громадського нагляду за реалізацією великих інфраструктурних проектів з використанням публічних коштів. Уряду слід також розглянути можливість включення положень про такий нагляд до закону з тим, що зробити його постійним та дієвим.

¹ <http://bit.ly/1LvuQWk>

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 44-45.

10. Ухвалити регіональні антикорупційні програми

Текст зобов'язання: 10. Розроблення із залученням представників громадськості антикорупційних регіональних програм.

Очікувані результати: затвердження зазначених програм обласними, Київською міською радами.

Головна інституція, відповідальна за виконання: обласні, Київська міська держадміністрації.

Інші виконавці: Міністерство юстиції, ГО "Всеукраїнська спеціальна колегія з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 березня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
		X				X	X			X				X				X				

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання мало на меті посилити антикорупційні заходи на субнаціональному рівні шляхом розроблення регіональних антикорупційних програм. В Україні, корупція поширена на місцевому та регіональному рівнях, а заходи національної політики недостатні для протидії цьому. Регіональні програми могли б стати важливим антикорупційним інструментом, якби їх було розроблено за участі громадськості та ефективно реалізовано.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Обмежене виконання

У своєму звіті самооцінки Уряд згадав про 13 програм, затверджених у 13 областях, та дев'ять проектів програм, які були оприлюднені для громадського обговорення. Незрозуміло, чи це нові програми, які були затверджені після ухвалення плану дій ПВУ на 2014-2015 рр. Попередній план дій містив подібне зобов'язання. Звіт самооцінки не містив інформації про зміст цих регіональних програм і чи були вони розроблені у співпраці з громадськими організаціями, як це вимагається зобов'язанням. Представник НДО відзначив, що існувало дуже мало нових антикорупційних програм, а саме нові програми в містах Києві та Дніпропетровську. Існував також сумнів щодо взагалі доцільності включення цього зобов'язання до плану дій, оскільки воно було надто широким та вимагало значних координаційних зусиль, які механізм ПВУ не міг забезпечити.¹

Підсумковий звіт: Значне виконання

У підсумковому звіті самооцінки Уряд стверджує, що 17 із 24 областей затвердили антикорупційні програми (в якості окремого документа чи як частину програм у сфері правоохоронної діяльності). З них, 10 обласних адміністрацій також затвердили заходи на реалізацію національної антикорупційної стратегії на 2014-2017 рр. У грудні 2016 року, Київська міська рада ухвалила Рамкову програму управлінських реформ та впровадження заходів із запобігання корупції. Її було розроблено спільно з громадськими експертами та групами і Київською міською державною адміністрацією. Проте, незрозуміло, скільки з цих програм з'явилися як прямий результат виконання зобов'язання ПВУ. Багато антикорупційних програм були розроблені до початку реалізації плану дій як частина існуючої антикорупційної політики.

Слід також зазначити, що в 2014 році було ухвалено Закон про запобігання корупції (та введено в дію у квітні 2015 року). Закон вимагав від усіх органів виконавчої влади на рівні області ухвалити антикорупційні програми. Закон описує, що такі програми повинні містити, і передбачає їх обов'язкове погодження Національним агентством з питань запобігання корупції. Хоча зобов'язання в рамках ПВУ стосувалося іншого виду регіональних властей – регіональних представницьких органів (обласних рад) – залишається незрозумілим, які заходи були вжиті як частина реалізації закону, а які були наслідком виконання зобов'язання.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Місцеві та регіональні антикорупційні програми (плани дій) можуть бути корисним інструментом для запобігання та боротьби проти корупції на субнаціональному рівні. Проте, подібні програми, які розроблялися в минулому, засвідчили, що часто їх готують формально, і вони не становлять справжнього зобов'язання змінити щось з боку місцевої влади. Загалом, такі плани розробляються без залучення громадянського суспільства, хоча є й винятки (наприклад, антикорупційний план дій міста Києва 2015 року та Рамкова програма управлінських реформ та впровадження заходів із запобігання корупції в місті Києві 2016 року). Тому урядова практика щодо громадської участі не змінилася порівняно з попереднім базовим рівнем, що існував до зобов'язання.² Урядовий звіт самооцінки зазначає, які області затвердили антикорупційні програми, але не містить інформації про заходи, які були вжиті міністерствами та відомствами для виконання схвалених програм. Це зобов'язання не призвело до будь-яких змін на практиці.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов'язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 46-47.

² Там само, стор. 47.

II. Методологія оцінювання корупційних ризиків

Текст зобов'язання: I I. Розроблення із залученням представників громадськості методичних рекомендацій щодо виявлення корупційних ризиків у діяльності працівників органів юстиції та способів протидії їм.

Очікувані результати: затвердження Мін'юстом методичних рекомендацій щодо виявлення корупційних ризиків у діяльності працівників органів юстиції.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство юстиції.

Інші виконавці: ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна", Міжнародний фонд "Відродження", ГО "Всеукраїнська спеціальна колегія з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 березня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X	X			X					X			X				

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання передбачало розробку методології оцінювання корупційних ризиків для органів юстиції. Така методологія могла б використовуватися для визначення та управління ризиками в органах юстиції, а також для підготовки заходів із запобігання корупції у цій сфері. Зобов'язання було дуже обмеженим в обсязі, оскільки воно стосувалося лише одного міністерства. Крім того, воно втратило актуальність після введення в дію нового закону про запобігання корупції та створення Національного агентства з питань запобігання корупції. Останній передбачав розробку універсальної методології оцінювання корупційних ризиків для усіх органів влади.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Уряд повідомив, що відповідно до нового Закону України "Про запобігання корупції" (ухвалений у жовтні 2014 р., введений в дію у квітні 2015 р.)¹ Національне агентство з питань запобігання корупції повинно стежити за розробкою відомчих антикорупційних програм на основі єдиної методології оцінки ризиків, яку агентство мало

визначити для всіх органів. Це завдання було згадано також у Державній програмі щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 – 2017 роки, яка була ухвалена Урядом у квітні 2015 року.² Міністерство юстиції розробило Методологічні принципи проведення оцінки корупційних ризиків та розробки заходів їх усунення (мінімізації). Це детальні настанови щодо оцінювання корупційних ризиків та управління ними в органах влади.³ Інша методологія - Посібник з оцінки корупційних ризиків та розробки планів протидії корупції - була підготовлена фінансованим Агентством США з міжнародного розвитку проектом FINREP-II. Цей посібник був підготовлений на основі нового антикорупційного закону, вимог міжнародного стандарту ISO/IEC 31000:2009 «Управління ризиками – Принципи та керівництво», а також міжнародного досвіду.⁴ Інформація про залучення громадянського суспільства до розробки методології Міністерства юстиції або методології фінансованого донорами проекту була відсутня. Також було незрозуміло, яким чином дві методології будуть співвідноситися і використовуватися, оскільки вони дублюють одна одну.⁵

Підсумковий звіт: Значне виконання

На початку грудня 2016 року, Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) схвалило методологію оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади.⁶ Розробка цієї методології була передбачена Законом про запобігання корупції. Проект методології обговорювався з громадськістю та аналізувався експертами Ради Європи. Вона набуде чинності після її реєстрації та оприлюднення Міністерством юстиції. Зобов'язання ПВУ стосувалося затвердження Міністерством юстиції методичних рекомендацій щодо виявлення корупційних ризиків у діяльності працівників органів юстиції. У своєму звіті самооцінки Уряд повідомив, що такі методичні рекомендації можуть бути розроблені на основі методології оцінювання корупційних ризиків НАЗК.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Це зобов'язання не привело до змін в урядовій практиці, оскільки воно стосувалося лише Міністерства юстиції і втратило актуальність після введення в дію нового закону про запобігання корупції у квітні 2015 року. Новий закон передбачив створення Національного агентства з питань запобігання корупції та розширив вимогу щодо оцінки корупційних ризиків до всіх органів публічної влади. Антикорупційні заходи, що ґрунтуються на оцінці корупційних ризиків, це прогресивний підхід, що ще не застосовувався в публічному секторі України. Закон про запобігання корупції впровадив цей підхід у систему антикорупційного планування та заходів окремих органів. Спеціалізований орган із запобігання корупції розробив методологію та надаватиме допомогу у застосуванні заснованого на ризиках підходу. На підставі загальної методології, Міністерство юстиції може підготувати рекомендації щодо оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів юстиції. Зобов'язання в рамках ПВУ не змінило урядову практику, оскільки воно швидко стало неактуальним після вжиття нових антикорупційних заходів, які охопили та пішли далі ніж зміст зобов'язання.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання не було перенесено до наступного плану дій. Дослідник МНЗ рекомендує Міністерству юстиції застосувати загальну методологію оцінювання ризиків до органів у підпорядкуванні міністерства для її перевірки на практиці.

¹ <http://bit.ly/1KhE3pn>.

² <http://bit.ly/1ZZEEId>.

³ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 48-49.

⁴ <http://bit.ly/1W5Xu5r>.

⁵ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 49.

⁶ <http://bit.ly/2hOdtLs>.

★ 12. Розкриття активів на єдиному веб-порталі

Текст зобов'язання: 12. Створення єдиного веб-порталу декларацій про доходи, майно і витрати державних службовців для їх оприлюднення у відкритому доступі.

Очікувані результати: створення відповідного веб-порталу.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Національне агентство з питань запобігання корупції.

Інші виконавці: Державна фіскальна служба, Національне агентство з питань державної служби, Міністерство юстиції, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державне агентство з питань електронного урядування, ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна", Міжнародний фонд "Відродження", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО- МІЖНИЙ ПІД- СУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
				X	X		X	X				X			X							X

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Оприлюднення в мережі інтернет майнових декларацій публічних службовців є важливим засобом запобігання корупції та виявлення необґрунтованих статків і конфлікту інтересів. Зобов'язання мало на меті впровадити нову систему розкриття активів шляхом створення онлайн системи для подання та автоматичного оприлюднення майнових декларацій публічних службовців. Попередня система декларування майна в Україні була неефективною, оскільки вона передбачала подання паперових форм та обмежений суспільний доступ до декларацій службовців.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Обмежене виконання

Новий Закон про запобігання корупції (введений в дію у квітні 2015 року¹) замінив паперові форми декларацій, що подавалися службовцями за місцем їхньої роботи, онлайн системою, що передбачає доступ громадськості до всіх декларацій. Закон доручив новій антикорупційній інституції, Національному агентству з питань запобігання корупції (НАЗК), створити центральний державний веб-портал для подання та оприлюднення усіма публічними службовцями

своїх майнових декларацій. Затримка із відбором Урядом членів НАЗК призвела також до відтермінування запуску нової системи електронного декларування (НАЗК відповідало за розробку відповідних підзаконних актів та запуск веб-порталу).²

Тим часом Міністерство юстиції, за підтримки Програми розвитку ООН та Світового банку, розпочало підготовку майбутньої системи електронного декларування. У вересні 2015 року ПРООН оголосила тендер для відбору підрядника на розробку програмного забезпечення системи електронного декларування відповідно до технічного завдання, підготовленого консультантами Світового банку.³

Після ухвалення Закону про запобігання корупції парламент вніс низку змін до нього з метою розширення форми майнової декларації, додавши до неї нові об'єкти, які належить декларувати (наприклад, бенефіціарна власність юридичних осіб або на майно, об'єкти незавершеного будівництва).⁴

Підсумковий звіт: Повне виконання

Між груднем 2015 року та березнем 2016 року Уряд призначив чотирьох з п'яти членів НАЗК. За результатами відкритого тендеру, у грудні 2015 року ПРООН визначила підрядника для розробки програмного забезпечення для електронного декларування та представило прототип системи у березні наступного року. У травні-червні 2016 року, програмне забезпечення було передано до НАЗК. У червні 2016 року, НАЗК ухвалило форму е-декларації та інші необхідні підзаконні акти, а також визначило дату початку роботи нової системи. Перший етап, який охоплював публічних службовців високого та середнього рівня, повинен був розпочатися 15 серпня 2016 року, тоді як усі інші декларанти були віднесені до другого етапу, що мав розпочатися 1 січня 2017 року. Затримка з отриманням атестату відповідності вимогам ІТ безпеки програмного забезпечення системи призвела до відтермінування дати запуску, яка була перенесена на 1 вересня 2016 року. ПРООН покрила витрати, пов'язані з хостингом системи на початковому етапі. Роботу системи було успішно розпочато 1 вересня 2016 року, попри технічні проблеми, пов'язані із авторизацією декларантів у системі, зберіганням даних та зміненою формою декларації. Під час першого етапу (1 вересня – 30 жовтня) більше 100 тис. декларантів подали свої перші щорічні електронні декларації за 2015 рік. Станом на кінець грудня 2016 року, публічний веб-портал містив більше 135 тис. електронних документів (декларацій різних типів, повідомлень про суттєві зміни в майновому стані декларантів), усі з яких були доступні для публічного доступу, у тому числі в машиночитаному форматі.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Визначним чином

Підзвітність влади: Визначним чином

Нова система електронного декларування активів для публічних службовців замінила попередню неефективну паперову систему та дозволила здобути безпрецедентний рівень прозорості щодо статків публічних службовців. Це потужний інструмент проти корупції, що спрощує виявлення та переслідування незаконного збагачення та конфліктів інтересів. Нова система розпочала свою роботу 1 вересня 2016 року та привернула до себе надзвичайну увагу ЗМІ та громадськості. Вона призвела до численних журналістських розслідувань та матеріалів у національних та іноземних ЗМІ.⁵ Веб-портал декларацій дозволив підвищити суспільний запит на підзвітність публічних службовців, статки яких стали відкритими завдяки системі електронного декларування. Декларації автоматично оприлюднюються одразу після їх подання, і НДО, медіа та громадяни можуть повідомляти органи влади про невідповідності, виявлені в деклараціях. За Законом про запобігання корупції (стаття 50)⁶, НАЗК повинно проводити перевірку невідповідностей або повідомлень про недостовірні відомості в деклараціях. Процес перевірки може призвести до кримінальної відповідальності, що створює механізм підзвітності шляхом перевірки невідповідностей, виявлених завдяки більшій відкритості. Національне антикорупційне бюро розпочало кілька кримінальних розслідувань щодо незаконного збагачення та недостовірних відомостей на підставі нових е-декларацій.⁷ Міжнародні організації та іноземні уряди

визнали нову систему е-декларування як визначний прорив.⁸ Відповідно до національного опитування від грудня 2016 року, українські громадяни визнали запуск системи електронного декларування четвертим найбільшим успіхом країни в 2016 році.⁹

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання було перенесено до нового плану дій. Важливо забезпечити належну роботу системи після 1 січня 2017 року, а також запровадити дієву процедуру перевірки поданих декларацій з боку НАЗК. Для цього, НАЗК повинно ухвалити, а Міністерство юстиції зареєструвати і оприлюднити відповідні підзаконні акти; НАЗК повинно отримати прямий та автоматизований доступ до реєстрів і баз даних, які знаходяться у володінні різних органів влади, а програмне забезпечення системи декларування слід доповнити з тим, щоб воно дозволяло інтеграцію із зовнішніми реєстрами та автоматизовану перевірку декларацій. НАЗК повинно отримати достатнє фінансування для створення потужностей із хостингу та адміністрування системи всередині НАЗК із забезпеченням безпеки. НАЗК також слід продовжувати проводити широку інформаційну кампанію та навчання публічних службовців щодо використання системи е-декларування.

¹ <http://bit.ly/1KhE3pn>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 50-51.

³ Там само, стор. 51.

⁴ Там само, стор. 51.

⁵ Див., серед іншого: <http://bit.ly/2f65C9J>, <http://dailym.ai/2hNQbxN>, <http://reut.rs/2dVY6QQ>, <http://bit.ly/2iXzRQe>, <http://bit.ly/2fWzyc2>, <http://bit.ly/2eefvo>, <http://bit.ly/2j16P6o>.

⁶ Закон України "Про запобігання корупції" (стаття 50) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/print> 1486668593628465.

⁷ <http://bit.ly/2grkaPw>.

⁸ Див., серед іншого: <http://bit.ly/2fysvZJ>, <http://bit.ly/2i3aHQg>, <http://bit.ly/2irbCwJ>, <http://bit.ly/2irosL4>.

⁹ <http://bit.ly/2h1b0Pou>.

Тема 4 | Надання адміністративних та соціальних послуг

13. Закон про адміністративну процедуру

Текст зобов'язання: 13. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту Закону України "Про адміністративну процедуру".

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного проекту Закону України, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство юстиції.

Інші виконавці: ГО "Центр політико-правових реформ", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)			ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Попірило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X	X					X		X				X				

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання було спрямовано на створення законодавчої основи для діяльності публічної адміністрації. Законодавчий акт з питань адміністративної процедури повинен регулювати порядок виконання публічною адміністрацією та її службовими особами своїх функцій. Закон є важливий для забезпечення верховенства права та підзвітності публічних службовців, тим самим зменшуючи корупцію завдяки обмеженню дискреції та забезпеченню юридичної визначеності. Наразі адміністративні процедури в Україні регулюються переважно підзаконними актами і не містять необхідних гарантій.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Обмежене виконання

Ухвалення Кодексу адміністративної процедури (пізніше названий Законом про адміністративну процедуру) є довготривалим зобов'язанням Уряду. Перший проект тексту був внесений Урядом до парламенту ще в 2001 році і після цього переподавався кілька разів різними урядами. Міжнародні антикорупційні моніторингові механізми (Група держав Ради Європи проти корупції, Антикорупційна мережа ОЕСР для країн Східної Європи та Центральної Азії в рамках Стамбульського плану дій) рекомендували Україні схвалити чіткий набір правил, що регулюють адміністративний процес та процес прийняття рішень.¹ Низка офіційних планів дій передбачали зобов'язання з розробки та схвалення закону про адміністративну процедуру.²

Уряд повідомив, що Міністерство юстиції розробило проект Закону про адміністративну процедуру з урахуванням міжнародної практики, коментарів Програми ЄС/ОЕСР "СІГМА" та зауважень членів робочої групи, яку міністерство створило у 2014 році. Міністерство внесло законопроект на розгляд Уряду в січні 2015 року, але він був повернений для внесення змін у березні 2015 року. У серпні 2015 року міністерство знову подало законопроект до Уряду, але він знову був повернений до міністерства.³

Підсумковий звіт: Обмежене виконання

Уряд не досягнув жодного прогресу у виконанні цього зобов'язання з часу проміжного звіту. У червні 2016 року, Уряд ухвалив Стратегію реформування державного управління на 2016–2020 роки та план дій для реалізації стратегії. У плані дій розробку Закону про адміністративну процедуру відкладено до середини 2018 року.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Закон про адміністративну процедуру є важливим законодавчим актом, що регулює взаємодію публічної адміністрації з фізичними та юридичними особами, розгляд адміністративних справ, адміністративне оскарження тощо. Закон є необхідним для забезпечення юридичної визначеності та гарантування прав осіб у їхній взаємодії з публічною адміністрацією, зокрема шляхом спрощення доступу до інформації та надання процедур оскарження адміністративних рішень. Закон також важливий для забезпечення підзвітності органів публічної влади та обмеження адміністративної дискреції, що сприяє корупції. Проте, законопроект має довгу та неуспішну історію в Україні. Як зазначено в проміжному звіті МНЗ, схоже, що існує брак розуміння серед вищих посадових осіб важливості цього закону як базового законодавчого акта для функціонування публічної адміністрації. Його історія також свідчить, що в Уряді відсутні справжня політична воля та намір ухвалити такий закон, що Уряд навмисно затягує його розгляд.⁴ Останнє рішення Уряду відкласти підготовку цього законопроекту до 2018 року підтверджує таку оцінку.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ Див. <http://bit.ly/1MTDPVZ>, <http://bit.ly/1PAC9IL>.

² Закон про Антикорупційну стратегію України на 2014-2017 рр. (ухвалений у 2014 році), Урядовий План першочергових заходів з подолання корупції (ухвалений у липні 2014 року). Див: <http://bit.ly/1XcMgyx>, <http://bit.ly/1Lo417y>.

³ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 53-54.

⁴ Там само, стор. 54.

14. Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг

5-B) Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг

Текст зобов'язання: 14. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо упорядкування відносин стосовно оплати адміністративних послуг.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

16. Децентралізувати надання адміністративних послуг

5-C) Децентралізація надання адміністративних послуг

Текст зобов'язання: 16. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо децентралізації повноважень з надання найбільш важливих для громадян адміністративних послуг, у тому числі з метою їх надання через центри надання адміністративних послуг, а саме:

- реєстрації місця проживання (перебування) особи, оформлення документів, що посвідчують особу, у тому числі для виїзду за кордон;
- державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, об'єднань громадян та актів цивільного стану;
- державної реєстрації земельних ділянок, внесення та отримання відомостей з Державного земельного кадастру;
- реєстрації автотранспортних засобів, оформлення посвідчень водія.

Очікувані результати: передача органам місцевого самоврядування, місцевим органам виконавчої влади зазначених повноважень.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство економічного розвитку (зобов'язання №14); Міністерство регіонального розвитку (зобов'язання №16).

Інші виконавці: Міністерство юстиції, Міністерство регіонального розвитку, Міністерство фінансів, ГО "Центр політико-правових реформ", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання №14); Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство аграрної політики, Міністерство економічного розвитку, Державна реєстраційна служба, Державна міграційна служба, Державне агентство земельних ресурсів, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання №16).

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 30 червня 2015 р. (зобов'язання №14); 31 грудня 2015 р. (зобов'язання №16).

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
14. Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг				X	Не зрозуміло					X				X				X				
16. Децентралізувати надання адміністративних послуг				X	Не зрозуміло							X			X			X				

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

14. Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг

Це зобов'язання мало на меті підготувати закон, що впорядковує оплату за надання адміністративних послуг. Впорядкування надання адміністративних послуг органами влади є важливим для забезпечення належного урядування та сервісної держави. Суперечлива практика стягнення адміністративного збору являє собою перешкоду для ефективного надання послуг та негативно впливає на задоволення громадян від отриманих послуг. У разі реалізації, запланований у зобов'язанні закон забезпечив би юридичну визначеність і прозорість, зменшивши корупційні ризики у сфері адміністративних послуг.

16. Децентралізувати надання адміністративних послуг

Зобов'язання передбачало розробку проекту закону про децентралізацію повноважень стосовно надання адміністративних послуг. Це включало реєстрацію місця проживання (перебування), оформлення документів, що посвідчують особу, державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, об'єднань громадян та актів цивільного стану, реєстрацію речових прав на рухоме та нерухомого майна, оформлення посвідчень водія. В Україні, де адміністративні послуги були значною мірою централізовані, вважається, що децентралізація є важливою для зниження рівня корупції та забезпечення кращих публічних послуг. Децентралізація державних функцій стала важливим питанням державної політики в Україні з початку 2014 року.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

14. Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг

Проміжний звіт: Обмежене виконання

Міністерство економічного розвитку підготувало проект закону про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання. Законопроект пропонував уніфікувати назви адміністративних послуг, встановити розмір плати за їх надання та заборонити надання послуг, не передбачених цим законом. У серпні 2015 року Уряд схвалив законопроект, але доручив міністерству доопрацювати його, встановивши, що розмір плати за надання адміністративних послуг визначає Кабінет Міністрів, а не закон. 15 вересня 2015 року міністерство знову подало законопроект до Уряду, який вніс його на розгляд парламенту 12 жовтня 2015 року.¹ Він перелічує 563 адміністративні послуги (деякі складаються з кількох пунктів) та делегує повноваження із встановлення плати за надання адміністративних послуг Уряду. Експерти громадських організацій розкритикували законопроект, оскільки вони вважали, що перелік адміністративних послуг не слід визначати в законі, а достатньо оприлюднити в Реєстрі адміністративних послуг. Провідний громадський експерт у цій сфері зазначив, що закон не може вичерпно визначати всі послуги і що їх список повинен бути гнучким.²

Загалом Уряд не виконав це зобов'язання. Поданий до парламенту законопроект суперечив зобов'язанню, оскільки він не містив положень щодо впорядкування плати за адміністративні послуги. Навпаки, проект закону, по суті, вилучав регулювання цього питання із закону.³

Підсумковий звіт: Обмежене виконання

Відповідно до підсумкового урядового звіту самооцінки, законопроект, який було подано до парламенту, пізніше було відкликано і він заново не подавався до парламенту. Тим часом, у грудні 2015 року, парламент ухвалив зміни, встановивши, що плата за адміністративні послуги повинна визначатися законами, що регулюють відповідні послуги. У ході реалізації зобов'язання, Уряд по суті змінив свою позицію та відмовився від ідеї мати єдиний перелік адміністративних послуг, затверджений законом. Така позиція (щодо єдиного переліку) критикувалася громадськими експертами.⁴ Нові законодавчі зміни від грудня 2015 року визнали потребу регулювання оплати адміністративних послуг в законі, а не рішенням Уряду. Це також суперечило позиції Уряду. Таким чином, зобов'язання залишалося актуальним, але не було виконаним. На думку провідного громадського експерта у цій сфері, парламенту слід ухвалити рамковий закон, що регулює адміністративний збір, та визначити законом плату за базові адміністративні послуги.⁵

16. Децентралізувати надання адміністративних послуг

Проміжний звіт: Значне виконання

Уряд значною мірою виконав зобов'язання, підготувавши та подавши до парламенту (прямо чи через народних депутатів) законопроекти для децентралізації таких адміністративних послуг: державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, об'єднань громадян; реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень; державна реєстрація земельних ділянок, внесення та отримання відомостей з Державного земельного кадастру; реєстрація місця проживання (перебування) особи. Уряд запропонував децентралізувати послуги з реєстрації автотранспортних засобів та оформлення посвідчень водія у 2018 році. Не було підготовлено законопроекту для децентралізації оформлення документів, що посвідчують особу, у тому числі для виїзду за кордон, та реєстрації актів цивільного стану.⁶

У липні 2015 року парламент України ухвалив декілька законопроектів⁷ з метою децентралізації окремих послуг шляхом делегування їх надання органам місцевого самоврядування. Щодо реєстрації транспортних засобів та оформлення посвідчень водія, Уряд повідомив, що він подав до парламенту відповідний законопроект.⁸

Підсумковий звіт: Значне виконання

З часу проміжного звіту Верховна Рада України ухвалила низку законопроектів, які було згадано вище: № 2982 (державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень) та № 2983 (державна реєстрація юридичних осіб) були прийняті в листопаді 2015 року та введені в дію у грудні 2015 року; № 2984 (делегування функцій щодо внесення відомостей до Державного земельного кадастру) був ухвалений та введений в дію у грудні 2015 року. Законопроект № 2567 (децентралізація реєстрації транспортних засобів через сервісні центри) був ухвалений в першому читанні в липні 2015 року. Нарешті, Міністерство юстиції розробило законопроект з метою реформування системи реєстрації актів цивільного стану.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

14. Впорядкувати плату за надання адміністративних послуг

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Відповідність зобов'язання цінностям ПВУ була незрозуміла. Хоча воно й становило важливий крок на шляху до забезпечення кращого надання публічних послуг, не було ясно, яким чином його виконання призведе до покращення доступу до інформації, громадської участі або підзвітності влади. Зобов'язання було черговим кроком у правильному напрямі до децентралізації послуг, але не призвело до значних змін.

16. Децентралізувати надання адміністративних послуг

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Це зобов'язання не призвело до змін в урядовій практиці в частині, яка стосується цінностей ПВУ, а саме доступу до інформації, громадської участі або підзвітності влади. Децентралізація адміністративних послуг розглядається як важливий захід для зменшення рівня корупції на національному рівні в Україні та посилення підзвітності органів влади, оскільки місцеві органи тепер відповідають за якість наданих послуг. З 2014 року органи влади України впровадили низку реформ для передачі повноважень і відповідальності на місцевий рівень. Відповідно до зобов'язання, були ухвалені закони з метою децентралізації таких послуг: державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень; державна реєстрація земельних ділянок; внесення та отримання відомостей з Державного земельного кадастру; оформлення документів, що посвідчують особу; реєстрація місця проживання (перебування) особи. Проте не всі нові положення були реалізовані на практиці. Як повідомив громадський експерт, з низки технічних та логістичних причин, на практиці відсутня децентралізація таких послуг: оформлення документів, що посвідчують особу, у тому числі для виїзду за кордон (органи місцевого самоврядування та Центри надання адміністративних послуг мають повноваження з установлення відповідного обладнання, але це було зроблено лише в небагатьох містах України); державна реєстрація земельних ділянок, а також внесення та отримання відомостей з Державного земельного кадастру.⁹

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання № 14 щодо впорядкування плати за надання адміністративних послуг не було перенесено до нового плану дій. Зобов'язання № 16 щодо децентралізації надання адміністративних послуг було перенесено до

нового плану дій. Нове зобов'язання передбачає делегування органам місцевого самоврядування повноваження з надання базових адміністративних послуг та/або забезпечення їх надання через центри адміністративних послуг. Це стосується таких послуг: видача паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон; державна реєстрація земельних ділянок; внесення та отримання інформації з Державного земельного кадастру; державна реєстрація актів цивільного стану. Новий план дій також передбачає створення інформаційної системи моніторингу функціонування центрів надання адміністративних послуг та проведення широкого інформування громадян про роботу системи надання адміністративних послуг.

¹ <http://bit.ly/1OUX0yJ>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 56.

³ Там само, стор. 56.

⁴ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 57.

⁵ Інтерв'ю з Віктором Тимощуком, ГО "Центр політико-правових реформ".

⁶ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 56-57.

⁷ №2982 про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень; № 2983 про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань; № 2984 щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг стосовно реєстрації місця проживання, отримання відомостей з Державного земельного кадастру.

⁸ Законопроект № 2567 про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України. Проект передбачав створення окремих сервісних центрів при Міністерстві та децентралізацію відповідної функції лише в 2018 році.

⁹ Інтерв'ю з Віктором Тимощуком, ГО "Центр політико-правових реформ".

15. Веб-портал адміністративних послуг

Текст зобов'язання: 15. Впровадження пілотної версії Єдиного державного порталу адміністративних послуг для забезпечення доступу суб'єктів звернення до інформації про адміністративні послуги та суб'єктів надання таких послуг.

Очікувані результати: впровадження пілотної версії Єдиного державного порталу адміністративних послуг (у разі передбачення необхідного фінансування).

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство економічного розвитку.

Інші виконавці: Міністерство фінансів, Державне агентство з питань електронного урядування, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації,

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 жовтня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X		X		X						X				X		
															X						

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Це зобов'язання було спрямовано на запуск онлайн порталу з інформацією про адміністративні послуги. Це зобов'язання продовжувало подібний захід, що містився в плані дій ПВУ 2012 року. Такий веб-портал адміністративних послуг вже був створений у 2012 році (<http://poslugy.gov.ua>); проте він не працював повною мірою і надавав лише дуже обмежену інформацію без можливості отримання безпосередньо самих послуг. Зобов'язання 2014 року повторювало формулювання попереднього плану дій і не згадувало безпосереднє надання послуг електронними засобами.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Уряд поінформував, що у вересні 2015 року Єдиний державний портал адміністративних послуг (<http://poslugy.gov.ua>) був повторно введений в експлуатацію. На порталі міститься інформація про послуги, які надаються центральними органами виконавчої влади, та актуалізовано довідник центральних органів виконавчої влади. Уряд також прозвітував, що Міністерство економічного розвитку провело аналіз порядку надання (бізнес-процесів) послуг з метою їх

спрощення та впровадження в електронному вигляді. Стверджувалося, що після переведення послуг в електронний формат, вони зможуть надаватися за допомогою веб-порталу. Міністерство економічного розвитку повідомило, що оскільки в Державному бюджеті України на 2015 рік кошти на утримання веб-порталу не були передбачені міністерство не мало можливості розширити існуючі функціональні можливості порталу.¹ Для детальнішої інформації дивіться Проміжний звіт МНЗ 2014-2015.

Відповідно до урядового підсумкового звіту самооцінки, портал містить інформацію про адміністративні послуги, що надаються органами виконавчої влади (загалом 1000 послуг, що надаються 48 відомствами), нормативні акти, які їх регулюють, інформацію про 600 центрів надання адміністративних послуг, а також електронні форми й інші документи, необхідні для отримання конкретних послуг. Відповідно до звіту, користувач може створити власний кабінет на порталі, використовуючи електронний цифровий підпис або BankID, та заповнити або завантажити заяву та інші документи для отримання послуг. Дослідник перевіряв ці функції на порталі наприкінці 2016 року. З березня 2016 року користувачі можуть замовити та отримати через портал 12 послуг, що надаються Міністерством економіки, а також чотири інтегровані послуг, що надаються Державною архітектурно-будівельною інспекцією.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Обмежено

Цьому зобов'язанню бракувало амбіції, оскільки веб-портал надає доступ лише до інформації про адміністративні послуги і не дає можливості власне отримати будь-яку з послуг, що зазначені в списку. Воно продовжувало подібне ж зобов'язання, що містилося в попередньому плані дій ПВУ і не передбачало власне надання послуг електронними засобами. Слід вітати уряд за те, що він намагався піти далі, ніж формулювання зобов'язання, та почати надавати кілька пілотних послуг в електронній формі через портал. Це, проте, не змінює висновок про те, що зобов'язання мало лише дуже незначний вплив.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання було перенесено до нового плану дій та розширено. Нове зобов'язання передбачає розширення функціоналу веб-порталу, зокрема, шляхом інтеграції інформаційних систем та інформаційних ресурсів до Єдиного державного порталу адміністративних послуг, надання повного циклу адміністративних послуг в електронній формі (15 послуг в 2016 році, 20 – в 2017 році та 25 – в 2018 році).

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 59-60.

17. Проект закону про соціальні послуги

Текст зобов'язання: 17. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про соціальні послуги" (нова редакція) для забезпечення рівних підходів під час надання соціальних послуг представникам різних соціальних груп.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного проекту Закону України, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство соціальної політики.

Інші виконавці: Всеукраїнський благодійний фонд "Коаліція ВІЛ-сервісних організацій", міжнародний благодійний фонд "Карітас України", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
				X	Не зрозуміло						X				X			X				
															X							

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання мало на меті вдосконалити порядок надання соціальних послуг шляхом внесення змін до законодавства у цій сфері. Закон про соціальні послуги регулює надання послуг, спрямованих на допомогу особам та сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати або мінімізувати їхні наслідки. Низка офіційних планів дій, у тому числі в рамках ПВУ, передбачали викладення в новій редакції Закону України про соціальні послуги. Це Програма діяльності Кабінету Міністрів України, Стратегія сталого розвитку "Україна – 2020" та План заходів на 2016 – 2018 роки щодо реалізації Стратегії реформування системи надання соціальних послуг.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Міністерство соціальної політики розробило, а Уряд подав до парламенту 18 вересня 2015 року проект нової редакції Закону про соціальні послуги.¹ Законопроектом пропонувалося прийняти нову редакцію Закону "Про соціальні послуги" та внести зміни до восьми інших законів України. Законопроект мав на меті захист прав осіб, які отримують

соціальні послуги, створити ринок соціальних послуг, покращити їх якість. Прийняття проекту закону також дозволило б узгодити відповідне законодавство із стандартами ЄС, зокрема в частині підходів до оплати соціальних послуг (послуги надаватимуться залежно від доходів особи, яка потребує соціальних послуг, а не від наявності рідних чи близьких). Законопроектом пропонувалося залучати недержавних надавачів до надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення на конкурсній основі. Це повинно було значно розширити коло надавачів соціальних послуг і покращити якість самих послуг. Законопроект також призвів би до децентралізації у сфері надання соціальних послуг.²

Підсумковий звіт: Значне виконання

З часу проміжного звіту не було досягнуто жодного прогресу. У травні 2016 року законопроект було перевнесено до парламента у зв'язку із зміною уряду. Розгляд проекту триває.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Хоча законопроект є важливим кроком вперед у покращенні надання соціальних послуг, це зобов'язання не містило складових, які могли б сприяти просуванню цінностей ПВУ щодо доступу до інформації, громадської участі чи підзвітності влади. Тому його відповідність цінностям ПВУ залишалася незрозумілою.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов'язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ <http://bit.ly/1PFyZxa>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 61-62.

Тема 5 | Технології електронного урядування для розвитку електронної демократії

18. Закони з питань електронного урядування

Текст зобов'язання: 18. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України таких проектів Законів України, що є першочерговими для приведення національної правової бази у відповідність з європейським законодавством:

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо можливості засвідчення суб'єктом звернення чинності пакета електронних копій відсканованих документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, власним електронним цифровим підписом та встановлення відповідальності суб'єкта звернення за подання недостовірних документів та відомостей);
- Про внесення змін до Закону України "Про електронний цифровий підпис" (щодо удосконалення порядку державного регулювання у сфері послуг електронного цифрового підпису, здійснення контролю за дотриманням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг з урахуванням досвіду Європейського Союзу);
- Про внесення змін до Закону України "Про звернення громадян";
- Про внесення змін до Закону України "Про захист персональних даних".

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідних проектів Законів України, подання їх Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство юстиції.

Інші виконавці: Державне агентство з питань електронного урядування, Міністерство регіонального розвитку, Міністерство економічного розвитку, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, Державна архівна служба, невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
				X	X	X			X						X							X

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Це зобов'язання вимагало внесення змін до низки законодавчих актів без чіткого пояснення загальних цілей або зв'язку між різними законодавчими змінами. Це може бути прикладом погано сформульованого зобов'язання, якому бракує фокусу та чіткої мети, а також яке містить забагато різних складових. У результаті, Уряд вилучив один пункт із зобов'язання та визнав інший таким, що не потребує виконання. Загалом, різні заходи, передбачені зобов'язанням, мали на меті розвинути електронне урядування шляхом вдосконалення законодавчої бази.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Уряд повідомив, що законопроект стосовно можливості засвідчення документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, електронним цифровим підписом був вилучений з плану дій у серпні 2015 року, оскільки відповідні питання були охоплені законопроектом про електронні довірчі послуги.¹ Міністерство юстиції заявило, що зміни до Закону про захист персональних даних не потрібні, тому що закон відповідає європейським стандартам.

Міністерство юстиції підготувало проект нового закону про електронні довірчі послуги, який повинен замінити законодавство у цій сфері. Це було пов'язано із змінами у правовій системі ЄС. Уряд вніс цей законопроект до парламенту в серпні 2015 року.² Міністерство провело низку публічних консультацій щодо законопроекту.³

З усіх запропонованих законодавчих змін значний прогрес був досягнений стосовно запровадження нового виду звернень громадян. Закон, ухвалений у липні 2015 року, дозволяв подання звичайних звернень електронними засобами (раніше закон передбачав подання лише письмових, "паперових" звернень). Крім того, змінами було вперше запроваджено новий вид звернень – електронні петиції, які можуть направлятися парламенту, Уряду, Президенту або органам місцевого самоврядування та вимагають збору певної кількості підписів на підтримку ініціативи для того, щоб петиція стала дійсною. Електронна петиція потребує збору певної кількості голосів⁴ на свою підтримку, щоб стати дійсною. Як тільки це досягається, орган, якому вона адресована, повинен розглянути її в пріоритетному порядку, а відповідь на таку петицію оприлюднюється онлайн. Зміни були розроблені громадськими організаціями та експертами і подані до парламенту Президентом України.⁵

У жовтні 2015 року, Державне агентство з питань електронного урядування запустило в роботу електронну систему для подання місцевих е-петицій (e-dem.in.ua). Це платформа для отримання органами місцевого самоврядування е-петицій відповідно до нового закону. Система була розроблена у рамках проекту “Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади” (EGAP), що фінансується Швейцарською Конфедерацією та виконується Фондом Східна Європа і Фондом InnoVasBridge.⁶

Підсумковий звіт: Значне виконання

Уряд вніс законопроект про електронні довірчі послуги до парламенту в серпні 2015 року. Новий уряд заново подав його у травні 2016 року.⁷ У вересні 2016 року, парламент схвалив законопроект у першому читанні.

У серпні 2015 року, Президент України затвердив порядок розгляду електронних петицій, що адресовані Президентові.⁸ Парламент та Уряд затвердили власні відповідні порядки у жовтні 2015 року та липні 2016 року відповідно.⁹ Це дозволило реалізувати на практиці норми щодо подання та розгляду е-петицій, які адресовані найвищим державним органам України. Низка органів місцевого самоврядування схвалили порядки щодо е-петицій, що адресовані їм.¹⁰ Електронна система для подання місцевих е-петицій (e-dem.in.ua), яку в 2015 році запустило в роботу Агентство з питань електронного урядування спільно з міжнародними партнерами (див. вище), розширила свій обсяг з 11 міст до більше ніж 100 місцевих громад і прийняла більше 7000 е-петицій.¹¹

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Громадська участь: Значною мірою

Первинному зобов'язанню бракувало чіткого фокусу та визначеної мети, що робило складною оцінку його потенційного впливу. Проте, виконання перевершило первинні плани і система електронних петицій мала значний ефект. Цей новий інструмент електронної демократії був реалізований найвищими національними органами влади (Президентом, Кабінетом Міністрів, Верховною Радою) та низкою місцевих органів влади. Тисячі петицій були подані і низка з них були розглянуті після того, як вони набрали мінімально необхідну підтримку. Наприклад, веб-сайт е-петицій Президента України наразі отримав більше 28 000 петицій і більше ніж 870 000 осіб підписали принаймні одну петицію. Водночас лише 40 петицій подолали поріг у 25 000 підписів.¹² Деякі з петицій, що подолали необхідний бар'єр для офіційного розгляду, стосувалися таких питань як обмеження права застави для службовців, що обвинувачуються у вчиненні корупційних злочинів, підвищення санкцій для державних службовців, які отримують хабарі, скасування акцизних зборів на імпортовані автомобілі.

Інструмент е-петицій змінив те, яким чином державні органи збирають думки громадян. Раніше, колективні петиції були дуже нечастими і не привертати багато суспільної уваги. Громадяни могли звернутися до влади лише в письмовій формі. Це обмежувало їхні можливості діяти спільно, тоді як новий онлайн портал дозволяє громадськості використовувати інтернет для швидкого накопичення широкого кола думок та без географічних обмежень. Електронні петиції запровадили новий засіб для громадян вимагати дій і сприяли громадській участі, а також посилили можливості для громадського контролю за тим, яким чином їхні звернення розглядаються та беруться до роботи. Проте не до кінця зрозуміло, якою мірою е-петиції, що набрали потрібну кількість підписів, вплинули на процес ухвалення рішень органів влади. Хоча подані петиції допомогли у формуванні суспільного діалогу, проливши світло на питання суспільного інтересу, на момент проведення цієї оцінки були відсутні докази того, що подані петиції мали реальний вплив на прийняття владних рішень.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов'язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ Законопроект № 2544а, 31 серпня 2015 року, <http://bit.ly/1JSndaS>.

² Там само.

³ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 64.

⁴ Кількість підписів, що вимагаються, залежить від того, чи є орган місцевим або національним.

⁵ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 64.

⁶ Там само, стор. 65.

⁷ <http://bit.ly/2iPCCUf>.

⁸ <http://bit.ly/2iAomBB>.

⁹ <http://bit.ly/2iAgMqw>, <http://bit.ly/2j4GTmr>.

¹⁰ Див., наприклад, порядок, затверджений Київською міською радою: <http://bit.ly/2j4BGLr>.

¹¹ <http://bit.ly/2j9mGA1>.

¹² <https://petition.president.gov.ua>.

19. Оцінка електронної готовності

Текст зобов'язання: 19. Створення інтерактивної системи “Оцінка електронної готовності України” та проведення такої оцінки.

Очікувані результати: створення інтерактивної системи “Оцінка електронної готовності України” та проведення такої оцінки.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Державне агентство з питань електронного урядування.

Інші виконавці: Міністерство регіонального розвитку, Національний центр електронного урядування державного підприємства “Держінформресурс”, Координатор проектів ОБСЄ в Україні, Асоціація органів місцевого самоврядування “Міста електронного урядування”, інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2014 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІД-СУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
	X				Не зрозуміло				X						X			X				
															X							

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Оцінка електронної готовності мала на меті визначити рівень готовності органів влади до надання високоякісних електронних публічних послуг для розвитку політики електронного урядування та електронної демократії. Оцінка повинна відобразити стан електронного урядування на національному та місцевому рівнях і сприяти запровадженню ІКТ в публічній адміністрації і урядуванні. В Україні перша оцінка електронної готовності була проведена ще в 2002 році.¹ Національний центр електронного урядування провів нову оцінку в 2013 році.² Зобов'язання в рамках плану дій ПВУ ґрунтувалося на цій попередній роботі та було спрямовано на створення інтерактивного інструменту для проведення і оновлення оцінки.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Значне виконання

Відповідно до урядового звіту самооцінки, Державне агентство з питань електронного урядування, за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні, створило інтерактивну систему “Оцінка електронної готовності України”. Система дозволяє накопичувати, структурувати, зберігати та обробляти дані, забезпечує отримання аналітичної інформації для проведення оцінки електронної готовності України. Агентство розпочало підготовку до проведення оцінки.³

Підсумковий звіт: Значне виконання

З часу попереднього звіту не було досягнуто жодного прогресу, і оцінку не було проведено.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

Електронна готовність – це важливий інструмент політики, що заохочує належне урядування і економічні-соціальні перетворення. Це постійна робота, яку уряди повинні здійснювати. Проте відповідність цього зобов'язання цінностям ПВУ незрозуміла. Воно може втілитися у заходи, що сприяють доступу до інформації, громадській участі чи підзвітності влади, але з технічної точки зору ці питання не охоплені зобов'язанням, яке обмежується оцінкою статус-кво. Не очікувалося, що воно матиме який-небудь вплив, оскільки воно переважно зберігало існуючу ситуацію. Уряд підготував інтерактивний інструмент для використання під час оцінки, але саму оцінку не провів.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ <http://bit.ly/1KtKyzG>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 66-67.

³ Там само, стор. 66.

6. Проект закону про відкриті дані

Текст зобов'язання: 6. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доступу до інформації у вигляді відкритих даних та повторного використання інформації.

Очікувані результати: схвалення Кабінетом Міністрів України відповідного законопроекту, подання його Верховній Раді України та супроводження до прийняття.

20. Постанова Уряду про відкриті дані

Текст зобов'язання: 20. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо визначення порядку оприлюднення в Інтернеті відкритих урядових даних.

Очікувані результати: врегулювання питання щодо оприлюднення в Інтернеті відкритих урядових даних.

Редакційна примітка: Ці два зобов'язання оцінюються разом, оскільки вони стосуються одного питання.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Державний комітет з питань телебачення і радіомовлення (зобов'язання № 6); Державне агентство з питань електронного урядування (зобов'язання № 20).

Інші виконавці: Міністерство юстиції, Міністерство регіонального розвитку, Державний комітет статистики, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державне агентство з питань електронного урядування, Програма розвитку ООН, Міжнародний фонд "Відродження", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 6); Міністерство регіонального розвитку, Державний комітет телебачення і радіомовлення, Державна архівна служба, Національний центр електронного урядування державного підприємства "Держінформресурс", Програма розвитку ООН в Україні, Міжнародний фонд "Відродження", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 20).

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 31 грудня 2015 р. (зобов'язання № 6); 31 травня 2015 р. (зобов'язання № 20).

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
6. Проект закону про відкриті дані				X	X		X				X				X							X
20. Постанова Уряду про відкриті дані		X			X		X			X					X							X

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

До реалізації зобов'язання в Україні було відсутнє законодавство щодо машиночитаних даних та їх ініціативного оприлюднення органами влади і можливості повторного використання приватними суб'єктами. Обидва зобов'язання мали на меті розробити законодавчу основу для публічного доступу до інформації, що знаходиться у володінні органів публічної влади, у формі відкритих даних та в машиночитаних форматах. Це повинно було сприяти інвестиціям та створити новий сектор економіки на основі даних.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Зобов'язання розробити законопроект про доступ до публічної інформації у формі відкритих даних повністю виконано. Законопроект був розроблений за підтримки ПРООН наприкінці 2014 року. Президент подав законопроект¹ до парламенту, який схвалив відповідний закон у квітні 2015 року. Спочатку, Уряд планував розробити власний акт щодо відкритих даних. Проте, оскільки закон було швидко ухвалено, Уряд натомість розробив підзаконний акт для реалізації нових положень закону про відкриті дані. Урядовий порядок (затверджений у жовтні 2015 року) визначив мінімальний перелік наборів даних (більше 300), які повинні бути оприлюднені різними розпорядниками інформації (не лише тими, що підпорядковані Уряду, але й парламентом, судовою владою, Національним банком тощо) на власних веб-сайтах та на державному веб-порталі відкритих даних. Порядок також визначив процедуру такого оприлюднення і вимоги до форматів даних.²

Підсумковий звіт: Повне виконання

У жовтні 2015 року Уряд затвердив положення щодо наборів відкритих даних та порядку їх оприлюднення. У вересні 2016 року Уряд погодився приєднатися до Міжнародної Хартії відкритих даних³ та доручив Державному агентству з питань електронного урядування розробити план дій з реалізації Хартії. У листопаді 2016 року Уряд затвердив порядок ведення Єдиного державного веб-порталу відкритих даних,⁴ а Міністерство регіонального розвитку у лютому

2016 року схвалило Дорожню карту розвитку відкритих даних.⁵ Станом на грудень 2016 року, урядовий портал відкритих даних (<http://data.gov.ua>) містив більше 9700 наборів даних, які були розміщені на порталі близько 1000 розпорядниками публічної інформації.

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Визначною мірою

Зобов'язання мали на меті запровадити вперше в українське законодавство норми щодо повторного використання інформації публічного сектора у форматах відкритих даних. Закон про відкриті дані мав трансформуючий потенціал, оскільки він встановлював законодавчу основу для публічного доступу до відкритих наборів даних (тобто до інформації у машиночитаних форматах) і дозволяв їх вільне повторне використання. Положення, що визначало порядок розкриття відкритих даних, також становило значний крок у реалізації закону.

Закон передбачив як пасивний, так і активний доступ до відкритих даних. Будь-яка особа може подати запит про отримання певного набору даних, що наявний в органі влади. Розпорядники також почали ініціативно (не чекаючи запиту) оприлюднювати інформацію у форматі відкритих даних на власних веб-сайтах та одночасно подавати її для оприлюднення в центральному депозитарії, тобто на державному веб-порталі відкритих даних <http://data.gov.ua>. Закон запровадив важливі принципи повторного використання відкритих даних, а саме він дозволив будь-яке наступне використання наборів відкритих даних безоплатно та в будь-яких цілях за умови посилання на джерело інформації. На відміну від багатьох інших країн, український закон дозволяє вільне, безоплатне комерційне використання відкритих даних у володінні суб'єктів владних повноважень.

Державне агентство з питань електронного урядування підтримує роботу центрального веб-порталу відкритих даних.⁶ Цей портал був розроблений на базі веб-сайту, створеного громадськими активістами. Додатково до центрального державного депозитарію наборів відкритих даних, кілька державних органів почали оприлюднювати інформацію у їхньому володінні у машиночитаних форматах. Наприклад, парламент оприлюднює дані на власному веб-порталі відкритих даних <http://opendata.rada.gov.ua>; Міністерство юстиції оприлюднило низку державних реєстрів, які воно утримує;⁷ Державна фіскальна служба оприлюднила різні набори даних, пов'язані з оподаткуванням.⁸ Крім того, у форматі відкритих даних в онлайн доступі є реєстр електронних декларацій публічних службовців⁹ та дані щодо використання публічних коштів (<http://spending.gov.ua>). Організації громадянського суспільства та державні органи організували декілька відкритих конкурсів (хакатонів тощо) з метою розробки ІТ інструментів з використанням наявних державних відкритих даних (наприклад, <http://egap-challenge.in.ua>).

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання були повністю виконані і не були перенесені до нового плану дій.

¹ <http://bit.ly/1MwZ63f>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 68.

³ <http://bit.ly/2jadLON>.

⁴ <http://bit.ly/2iEA9g8>.

⁵ <http://bit.ly/1XnhtPa>.

⁶ Data.gov.ua.

⁷ <http://bit.ly/2hTrLux>.

⁸ <http://bit.ly/2j5vzqg>.

⁹ <http://bit.ly/2j8qgz>.

21. Дорожня карта розвитку електронної демократії

Текст зобов'язання: 21. Розроблення Дорожньої карти розвитку електронної демократії.

Очікувані результати: розроблення пропозицій щодо визначення шляхів реалізації потенціалу інструментів електронної демократії як засобів, що забезпечать можливість громадян впливати на прийняття державних рішень та контролювати владу.

23. Електронні звернення громадян

Текст зобов'язання: 23. Підготовка та подання в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проекту постанови щодо затвердження Порядку роботи з електронними зверненнями громадян.

Очікувані результати: прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

Редакційна примітка: Ці два зобов'язання були об'єднані, оскільки вони містять пов'язані заходи.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Державне агентство з питань електронного урядування.

Інші виконавці: Міністерство регіонального розвитку, Міністерство юстиції, Національний центр електронного урядування державного підприємства "Держінформресурс", ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна", Міжнародний фонд "Відродження", Програма розвитку ООН в Україні, Асоціація органів місцевого самоврядування "Міста електронного врядування", ГО "Подільське агентство регіонального розвитку", інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 21); Міністерство регіонального розвитку, Міністерство юстиції, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державна архівна служба, Програма розвитку ООН в Україні, інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації (зобов'язання № 23).

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 30 червня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
21. Дорожня карта розвитку електронної демократії		X			X	X	X				X				X			X			
23. Електронні звернення громадян				X	X	X	X		X					X		X			X		

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

21. Дорожня карта розвитку електронної демократії

Зобов'язання передбачало розробку пропозицій щодо визначення шляхів реалізації потенціалу інструментів електронної демократії. Такі засоби повинні забезпечити можливість громадян впливати на прийняття владних рішень і контролювати публічну владу.

23. Електронні звернення громадян

До недавнього часу Закон України “Про звернення громадян” (Закон про звернення) не передбачав можливості й порядку обробки звернень, які подаються за допомогою електронних засобів. Уряд планував заповнити цю прогалину, врегулювавши порядок розгляду електронних звернень у власному нормативному акті. Таким чином планувалося запровадити новий спосіб комунікації громадян з органами влади шляхом подання звернень (скарг, клопотань, пропозицій тощо) за допомогою електронних засобів.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

21. Дорожня карта розвитку електронної демократії

Проміжний звіт: Значне виконання

Назва зобов'язання передбачала розроблення Дорожньої карти електронної демократії, хоча в очікуваних результатах йшлося лише про підготовку “пропозицій щодо визначення шляхів реалізації потенціалу інструментів електронної демократії”. Уряд повідомив про те, що зазначені пропозиції були подані на розгляд Уряду Державним агентством з питань електронного урядування у травні 2015 року,¹ як це вимагалось в очікуваних результатах зобов'язання.²

Уряд не провів публічні консультації щодо зазначених пропозицій, які були оприлюднені лише після їх подання на розгляд Уряду. Незрозуміло, яким був результат подання цього документа Урядові. Пропозиції, розроблені Державним агентством з питань електронного урядування, містили визначення електронної демократії, детальний огляд Рекомендації Ради Європи № CM/Rec(2009)1 щодо електронної демократії, огляд основних інструментів електронної демократії в Україні та пропозиції щодо трьох альтернативних сценаріїв розвитку електронної демократії в Україні.

Підсумковий звіт: Повне виконання

З часу проміжного звіту подальшого прогресу досягнуто не було. Проте, зважаючи на неконкретність цього зобов'язання, як воно було сформульовано, його можна вважати виконаним. Державне агентство з питань електронного урядування повідомило про підготовлені пропозиції та оприлюднило їх онлайн, тим самим виконавши єдине конкретне завдання, передбачене зобов'язанням.

23. Електронні звернення громадян

Проміжний звіт: Обмежене виконання

У липні 2015 року парламент схвалив зміни до Закону про звернення, які дозволили подавати звернення з використанням мережі інтернет, засобів електронного зв'язку, а також запровадили нову особливу форму звернень – електронні петиції (див. опис у розділі про зобов'язання ПВУ № 18). Уряд поінформував, що Державне агентство з питань електронного урядування створило робочу групу для підготовки порядку роботи з електронними зверненнями відповідно до зобов'язання. Група підготувала проект порядку.³

Підсумковий звіт: Повне виконання

У лютому 2016 року, Уряд затвердив рішення про внесення змін до урядових актів з метою регулювання порядку обробки електронних звернень та петицій відповідно до нового закону.⁴

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

21. Дорожня карта розвитку електронної демократії

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Очікуваним результатом цього зобов'язання була підготовка "пропозицій щодо визначення шляхів реалізації потенціалу інструментів електронної демократії". Уряд розробив такі пропозиції, але вони не мали реального впливу і не можуть вважатися дорожньою картою із розвитку електронної демократії (як планувалося, виходячи з назви зобов'язання).

23. Електронні звернення громадян

Громадська участь: Обмежено

Підзвітність влади: Не змінило

Це зобов'язання мало на меті розширити інструменти, доступні громадянам для подання клопотань, скарг чи пропозицій органам влади. Це було досягнуто шляхом створення нової системи розгляду та відповіді на звернення, що надходять через новостворену систему електронних петицій. Це зобов'язання пов'язано із зобов'язанням №18 (див. вище), яке мало визначний ефект на відкриття уряду, оскільки завдяки йому було законодавчо дозволено та реалізовано на практиці систему е-петицій на всіх рівнях влади. Зобов'язання щодо створення системи обробки електронних звернень та петицій стосувалося переважно внутрішніх урядових процедур.

У 2016 році Уряд оновив свої нормативні акти для відображення змін у Законі про звернення. Це було позитивним кроком, оскільки це дозволило узгодити підзаконні акти Уряду з новими законодавчими вимогами. Проте, це мало лише обмежений вплив на відкритий уряд. Хоча внесення змін до закону, які передбачають надання відповіді на онлайн звернення, є важливою складовою комунікації з громадянами, це зобов'язання було технічним за своєю природою і становило собою лише обмежені зміни на практиці.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання щодо просування е-демократії було перенесено до нового плану дій. Новий план передбачає підготовку Концепції розвитку електронної демократії (травень 2017 року) та плану заходів з реалізації цієї Концепції (обидва документи повинні бути затверджені Урядом).

¹ <http://bit.ly/1jYVTIV>.

² Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 73.

³ Там само, стор. 73.

⁴ <http://bit.ly/2ifuVKKH>.

22. Ініціативи з відкритості бюджету

Текст зобов'язання: 22. Партнерське впровадження пілотних ініціатив, пов'язаних з наданням інформації про бюджет у відкритій та доступній формі, на національному, обласному та місцевому рівні.

Очікувані результати: створення веб-порталу “Скільки коштує держава?”, впровадження платформи “Відкрите місто” у 15 адміністративно-територіальних одиницях, впровадження не менш як п'яти пілотних ініціатив для підвищення рівня поінформованості громадськості у сфері бюджетування, створення бюджетної інформації, дружньої до користувача.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство фінансів.

Інші виконавці: Міністерство регіонального розвитку, Національний центр електронного урядування державного підприємства “Держінформресурс”, фонд “Східна Європа”, Представництво Європейської Комісії в Україні, інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації, органи місцевого самоврядування.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 30 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?				
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Погіршило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою
				X	X	X	X			X					X					X	

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Це зобов'язання мало на меті реалізувати пілотні ініціативи щодо відкриття бюджетів на різних рівнях з використанням онлайн інструментів. Громадські організації в Україні першими почали впроваджувати ініціативи щодо підготовки і оприлюднення інформації про місцеві бюджети та їх виконання у зручній для користувачів формі. У плані дій ПВУ Уряд взяв зобов'язання підтримати цю роботу і зробити доступною бюджетну інформацію у зручному форматі, у тому числі за допомогою візуалізації даних.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Зобов'язання та його очікувані результати, як вони були сформульовані, не передбачали трансформуючих реформ. Вони містили деякі важливі кроки та пілотні проекти. Проте державним органам вдалося перевершити заплановане

і розпочати далекосяжну реформу, спрямовану на відкриття всієї інформації про бюджетні транзакції. Громадські організації в Україні виступили ініціаторами ідеї оприлюднення бюджетної інформації, більше того – щоб це здійснювалося у зручний для користувача спосіб за допомогою візуалізації і пояснення, а не лише шляхом надання великого масиву даних. Органи місцевого самоврядування та державні органи на центральному рівні підтримали це і надали доступ до відповідних даних, а також почали оприлюднювати візуалізовані дані на власних офіційних веб-ресурсах. Процес ПВУ в рамках цього зобов'язання також захопив інноваційні інструменти, наприклад, веб-сайти “Ціна держави” та “Відкрите місто”.

Зобов'язання було успішно виконано і навіть перевершило заплановані результати. Уряд повідомив, що громадська організація “Центр політичних студій та аналітики”, за підтримки донорів, створила програмне забезпечення для органів місцевого самоврядування, яке доступне на порталі www.openbudget.in.ua. Портал дозволив створювати інтерактивні візуалізації місцевих бюджетів на основі фінансової та статистичної звітності органів місцевого самоврядування та розміщувати їх на сайтах місцевих рад. Протягом 2015 року до проекту долучилися низка органів місцевого самоврядування.¹

Веб-сайт “Ціна держави” (<http://cost.ua>) успішно розпочав свою роботу та підтримується ГО “CASE -Україна” за донорської допомоги. Він надавав візуалізовані, доступні дані про доходи і видатки бюджету, бюджетний борг, сплачені податки тощо. Станом на жовтень 2015 року, платформа “Відкрите місто” (<http://opencity.in.ua>) повідомляла про 18 міст, які приєдналися до системи (з більше ніж 30000 повідомленнями на рік і близько 300 вирішеними проблемами на місяць внаслідок скарг громадян).²

Крім того, у лютому 2015 року Верховна Рада України прийняла прогресивний Закон України “Про відкритість використання публічних коштів”. Закон вимагає оприлюднення всіх даних стосовно використання публічних коштів на єдиному веб-порталі, у тому числі відображення в реальному часі даних про казначейські транзакції. У вересні 2015 року Уряд затвердив розпорядження, необхідне для створення єдиного веб-порталу використання публічних коштів,³ а також виділив для цього необхідне фінансування. 15 вересня 2015 року Міністерство фінансів, за підтримки ГО та донорів, запустило веб-портал в роботу в тестовому режимі (<http://edata.gov.ua>).⁴

Ініціативи, які описувалися в попередньому звіті, далі розвивалися. Відповідно до даних веб-сайту <http://opencity.in.ua>, 27 міст приєдналися до платформи, щотижня оприлюднюється 34 повідомлення, щомісяця вирішується 414 проблем і щороку користувачі залишають більше 29 000 коментарів на веб-сайті. ІТ інструменти “Відкритий бюджет” (доступні на сайті www.openbudget.in.ua) для візуалізації місцевих бюджетів використовувалися у 50 містах та областях.⁵

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Значним чином

Підзвітність влади: Не змінило

Веб-сайт “Ціна держави” здійснював просвіту громадян щодо їхніх податків і яким чином вони витрачаються державою, таким чином інформуючи у зручній для користувачів формі та пояснюючи складні фінансові поняття. На думку представника Центру політичних студій та аналітики Ейдос, здатність стежити за публічними фінансами за допомогою веб-сайту “Відкритий бюджет” надала громадянам корисну, якісну інформацію про публічні витрати.⁶ Веб-сайт “Відкрите місто” дозволив повідомляти в режимі реального часу про сотні місцевих інфраструктурних проблем відповідні комунальні служби, які вирішували ці проблеми.

Закон 2015 року про відкритість використання публічних коштів мав трансформуючий ефект, оскільки він вимагав оприлюднення детальної інформації про витрати публічних коштів кожним розпорядником, у тому числі оприлюднення в режимі реального часу транзакцій державного казначейства. Це було дуже позитивне досягнення, хоча воно й не було складовою плану дій ПВУ. Було оприлюднено значну кількість бюджетних даних, що призвело до значно вищого рівня відкритості та громадського контролю за використанням публічних коштів. Наприклад, відкриті

дані, що стали доступними через веб-портал публічних фінансів, були корисними для журналістів та організації приватного сектора, таких як “Youcontrol” та “Ліга”. Було також важливим, що Міністерство фінансів забезпечило доступ до даних за допомогою API. Це дозволило розвинути похідні послуги на базі відкритих даних, доступних на порталі.⁷ Водночас Уряд ще не повною мірою забезпечив виконання Закону про відкритість використання публічних коштів.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Зобов'язання було перенесено до нового плану дій як конкретніше завдання, що зосереджується на розробці інформаційної системи “Прозорий бюджет”.

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 69.

² Там само, стор. 69.

³ Розпорядження від 14 вересня 2015 року № 911 щодо створення і функціонування єдиного веб-порталу використання публічних коштів, <http://bit.ly/1KQGlnr>; постанова від 14 вересня 2015 року № 694 щодо порядку адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів, <http://bit.ly/1hJBE4>; та постанова від 14 вересня 2015 року № 676 щодо порядку оприлюднення на єдиному веб-порталі використання публічних коштів інформації про платіжні трансакції на єдиному казначейському рахунку, <http://bit.ly/1Ocw9zf>.

⁴ Див. офіційне повідомлення про запуск порталу: <http://bit.ly/1YucqYM>.

⁵ <http://openbudget.in.ua/?locale=uk>.

⁶ Інтерв'ю з Володимиром Тарнаєм, ГО “Центр політичних студій та аналітики Ейдос”, 20 червня 2017 року.

⁷ Там само.

24. Навчання з електронного урядування для місцевої влади

Текст зобов'язання: 24. Проведення національної інформаційно-просвітницької кампанії “Публічні бібліотеки – мости до електронного урядування”.

Очікувані результати: розроблення дистанційного курсу “Основи е-урядування” та проведення навчання для представників районних та селищних рад.

Головна інституція, відповідальна за виконання: Міністерство культури.

Інші виконавці: Міністерство регіонального розвитку, Національний центр електронного урядування державного підприємства “Держінформресурс”, програма “Бібліоміст”, Українська бібліотечна асоціація, інші невизначені організації громадянського суспільства та міжнародні організації.

Дата початку: Не визначено

Термін виконання: 30 грудня 2015 р.

ОПИС ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	КОНКРЕТНІСТЬ				ВІДПОВІДНІСТЬ ЦІННОСТЯМ ПВУ (як сформульовано)				ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ				СТАН ВИКОНАННЯ		ПРО-МІЖНИЙ ПІДСУМКОВИЙ		ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?					
	Відсутня	Низька	Середня	Висока	Доступ до інформації	Громадська участь	Підзвітність влади	Технології та інновації для прозорості й підзвітності	Жодного	Незначний	Помірний	Трансформуючий	Не розпочато	Обмежене	Значне	Повне	Попірило	Не змінило	Обмежено	Значною мірою	Визначною мірою	
			X		Не зрозуміло					X						X		X				
																X						

МЕТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Це зобов'язання було спрямовано на підвищення обізнаності з електронним урядуванням шляхом підготовки дистанційного курсу “Основи е-урядування” та проведення навчання для представників місцевих рад.

СТАТУС ВИКОНАННЯ

Проміжний звіт: Повне виконання

Міністерство культури розробило курс дистанційного навчання “Основи е-урядування”, який був розповсюджений на CD-ROM в усі обласні та районні бібліотеки, а також в місцеві державні адміністрації для використання у місцевих тренінгах з питань е-урядування. Курс також було розміщено у вільному доступі на порталі Української бібліотечної асоціації. Міністерство провело 303 тренінги для більше ніж 2300 членів місцевих рад. Також було створено три місцеві “онлайн-портали з використання сервісів електронного урядування” (у Шепетівці, Димитрові, Луцьку).¹

У своєму підсумковому звіті самооцінки Уряд зазначив, що було створено 25 тренінгових центрів на базі обласних універсальних наукових бібліотек, а також проведено 303 тренінги (кількість учасників збільшилася до 5393 порівняно з попереднім звітом самооцінки).

ЧИ ВІДКРИЛО ЦЕ УРЯД?

Доступ до інформації: Не змінило

Громадська участь: Не змінило

Підзвітність влади: Не змінило

План дій ПВУ 2012 року містив схоже завдання під назвою “Публічні бібліотеки – мости до електронного урядування”. Нове зобов’язання визначило серед очікуваних результатів розроблення дистанційного курсу “Основи е-урядування” та проведення навчання для представників районних та селищних рад. Заходи в рамках зобов’язання не містили власне “національної інформаційно-просвітницької кампанії” про те, яким чином публічні бібліотеки можуть сприяти електронному урядуванню.² Зобов’язання явно не просувало жодну з головних цінностей ПВУ і, за підсумками виконання, не призвело до жодних змін у відкритті уряду.

ЧИ ПЕРЕНЕСЕНО ДО НАСТУПНОГО ПЛАНУ ДІЙ?

Це зобов’язання не було перенесено до нового плану дій.

¹ Механізм незалежного звітування (МНЗ), Проміжний звіт 2014-15: Україна, стор. 78.

² Там само, стор. 78-79.

НОТАТКИ ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ

Зобов'язання були згруповані на основі первинного плану дій ПВУ. Цей звіт ґрунтується на кабінетному дослідженні державних програм, проектів законів та інших актів, нормативно-правових актів, вивченні урядового звіту самооцінки, аналізі зобов'язань, а також на моніторингу процесу розроблення другого плану дій. Дослідник ПВУ також поклався на письмові консультації з громадськими експертами і повідомлення у ЗМІ з метою оцінки виконання плану дій.

Дмитро Котляр є незалежним дослідником, що спеціалізується на питаннях відкритого урядування та антикорупції. Звіт в частині зобов'язань № 7 (Наглядний механізм для права на доступ до інформації), 12 (Розкриття активів на єдиному веб-порталі) та 6 (Законопроект про відкриті дані) був підготовлений незалежним дослідником Денисом Ковриженком.

Партнерство “Відкритий Уряд” (ПВУ) спрямовано на взяття урядами конкретних зобов'язань з метою просування прозорості, розширення прав громадян, боротьби проти корупції та використання нових технологій для зміцнення урядування. Механізм незалежного звітування ПВУ оцінює розроблення та реалізацію національних планів дій для сприяння діалогу між заінтересованими сторонами та посилення підзвітності.

Independent Reporting Mechanism
Open Government Partnership
c/o OpenGovHub
1110 Vermont Ave NW Suite 500
Washington, DC 20005

Open
Government
Partnership

